

บทที่ 4

จำนวนและการจ้างงานวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม ปี 2563

SPOTLIGHT

จำนวน MSME
ปี 2563

จำนวน

3,134,442 ราย

คิดเป็นสัดส่วน

99.54%

ขยายตัว

0.95%

การจ้างงาน MSME
ปี 2563

จำนวน

12,714,916 คน

คิดเป็นสัดส่วน

71.70%

ขยายตัว

5.43%

จำนวน MSME จำแนกตาม ประเภทการจัดตั้งและการจ้างงาน

นิติบุคคล

756,344 ราย

คิดเป็นสัดส่วน

24.13%

การจ้างงาน

7,672,180 ราย

คิดเป็นสัดส่วน

60.34%

ส่วนบุคคลอื่นๆ

2,286,326 ราย

คิดเป็นสัดส่วน

72.94%

การจ้างงาน

5,042,736 ราย

คิดเป็นสัดส่วน

39.66%

วิสาหกิจชุมชน

91,772 ราย

คิดเป็นสัดส่วน

2.93%

เป็น MSME

ทั้งหมด

จำนวน MSME จำแนกตาม

กลุ่มธุรกิจภาคการค้า

มีจำนวน MSME สูงที่สุด

1,288,256 ราย

มีสัดส่วน

41.10%

จำนวน MSME จำแนกตาม

จังหวัด

จำนวนสูงสุด

การจ้างงานสูงสุด

กรุงเทพมหานคร ชลบุรี เชียงใหม่ และสมุทรปราการ

ชลบุรี สมุทรปราการ และนนทบุรี

จำนวน MSME จำแนกตาม

สาขาธุรกิจ สูงสุด 3 อันดับ

ธุรกิจการขายปลีก
ยกเว้นยานยนต์
และจักรยานยนต์

คิดเป็นสัดส่วน

28.79%

สาขาธุรกิจ
การบริการด้านอาหาร
และเครื่องดื่ม

คิดเป็นสัดส่วน

10.68%

กิจกรรม
การบริการอื่นๆ
ส่วนบุคคล

คิดเป็นสัดส่วน

6.69%

จำนวน MSME จำแนกตาม

การจัดตั้งและยกเลิก

จัดตั้งใหม่ **62,321** ราย

สูงสุดคือ

ธุรกิจการขายส่ง
ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์

ยกเลิกกิจการ **20,853** ราย

สูงสุดคือ

ธุรกิจการขายส่ง
ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์

การจ้างงาน MSME จำแนกตาม

สาขาธุรกิจสูงสุด 2 อันดับ

สาขาธุรกิจการบริการ
ด้านอาหารและเครื่องดื่ม

คิดเป็นสัดส่วน **7.79%**

สาขาธุรกิจการก่อสร้างอาคาร

มีสัดส่วน **4.86%**

ตารางที่ 4.1 จำนวนและการจ้างงานวิสาหกิจ จำแนกตามขนาดและแหล่งข้อมูล ปี 2562-2563

แหล่งข้อมูล (จำนวนวิสาหกิจ)	Micro		SE		ME		MSME		LE		ไม่ระบุ		Total	
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563
นิติบุคคล	389,724	412,226	302,449	302,400	41,161	41,718	733,334	756,344	14,405	14,218	1	1	747,740	770,563
ส่วนบุคคลและอื่นๆ	2,169,924	2,169,924	113,273	113,273	3,129	3,129	2,286,326	2,286,326	236	236	0	0	2,286,562	2,286,562
วิสาหกิจชุมชน	85,436	91,772	0	0	0	0	85,436	91,772	0	0	0	0	85,436	91,772
รวม	2,645,084	2,673,922	415,722	415,673	44,290	44,847	3,105,096	3,134,442	14,641	14,454	1	1	3,119,738	3,148,897

แหล่งข้อมูล (การจ้างงาน)	Micro		SE		ME		MSME		LE		Total	
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563
นิติบุคคล	1,685,512	1,534,411	3,053,126	3,861,684	2,278,995	2,276,085	7,017,633	7,672,180	5,242,492	4,965,050	12,260,125	12,637,230
ส่วนบุคคลและอื่นๆ	3,740,318	3,740,318	1,136,315	1,136,315	166,103	166,103	5,042,736	5,042,736	54,195	54,195	5,096,931	5,096,931
รวม	5,425,830	5,274,729	4,189,441	4,997,999	2,445,098	2,442,188	12,060,369	12,714,916	5,296,687	5,019,245	17,357,056	17,734,161

4.1 จำนวนวิสาหกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

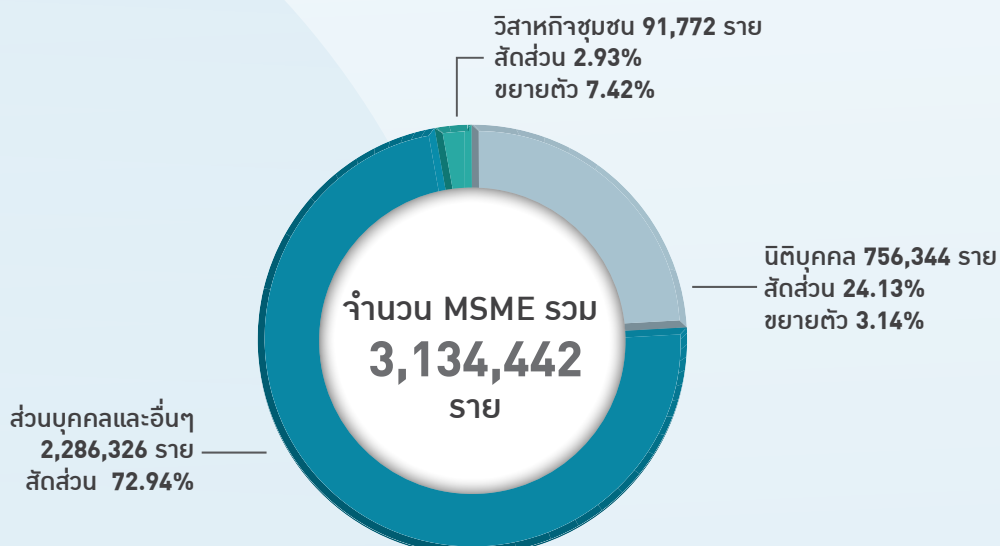
4.1.1 ภาพรวมจำนวนวิสาหกิจ

สถิติจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในปี 2563 โดยจำแนกขนาดด้วยจำนวนการจ้างงาน และรายได้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2563 สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตามประเภทการจัดตั้ง หรือ การจดทะเบียน คือ 1) สถิติจำนวนวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งประมวลข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ 2) สถิติจำนวนวิสาหกิจที่เป็นส่วนบุคคล และอื่นๆ (กลุ่มแม่บ้าน สหกรณ์) นั้น เป็นฐานข้อมูลที่ประมวลจากการสำมะโน ธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรม ปี 2560 ซึ่งสำนักงานฯ จะใช้เป็นฐานข้อมูลหลัก ตั้งแต่ปี 2559 - 2563 หรือจนกว่า จะมีการสำมะโนธุรกิจครั้งใหม่ 3) สถิติจำนวนวิสาหกิจที่เป็นวิสาหกิจชุมชน ประมวลข้อมูลจากกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นข้อมูลการจดทะเบียนของวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศ สำหรับสถิติการจ้างงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้น ได้รับข้อมูลสถิติจำนวนการจ้างงานของสำนักงานประกันสังคม และการสำมะโนธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรม ปี 2560

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มธุรกิจ ที่กระจายตัวตามขนาดวิสาหกิจ ปี 2563 พบว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) มีจำนวนทั้งสิ้น 3,134,442 ราย มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 0.95 เมื่อเทียบกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในปีที่ผ่านมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.54 ของจำนวนวิสาหกิจทั้งประเทศ โดยเป็นวิสาหกิจขนาดย่อย (Micro) จำนวนทั้งสิ้น 2,673,992 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 84.92 ของจำนวนวิสาหกิจทั้งประเทศ วิสาหกิจขนาดย่อม (SE) จำนวนทั้งสิ้น 415,673 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.20 ของจำนวนวิสาหกิจทั้งประเทศ เป็นวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) จำนวน 44,847 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.42

เมื่อพิจารณาถึงจำนวน MSME ที่จำแนกตามประเภทการจัดตั้งปี 2563 นั้น สามารถจำแนกได้ 3 ประเภท ได้แก่ นิติบุคคล มีจำนวน 756,344 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.13 ของจำนวน MSME รวมทั้งประเทศ ส่วนบุคคลและอื่นๆ มีจำนวน 2,286,326 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72.94 ของจำนวน MSME รวมทั้งประเทศ และวิสาหกิจชุมชน มีจำนวน 91,772 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.93 ของจำนวน MSME รวมทั้งประเทศ ดังภาพที่ 4.1 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพที่ 4.1 จำนวน MSME จำแนกตามประเภทการจัดตั้ง ปี 2563 (หน่วย : ราย)

ตารางที่ 4.2 จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำแนกตามกลุ่มธุรกิจและประเภทการจัดตั้ง ปี 2562 – ปี 2563

หน่วย : ราย

กลุ่มธุรกิจ	Micro		SE		ME		MSME		LE		ไม่ระบุ		Total	
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563
ผู้ประกอบการรวม	2,645,084	2,673,922	415,722	415,673	44,290	44,847	3,105,096	3,134,442	14,641	14,454	1	0	3,119,738	3,148,897
ภาคการค้า	1,122,906	1,127,341	137,511	139,715	20,323	21,200	1,280,740	1,288,256	6,524	6,540	0	0	1,287,264	1,294,796
ภาคการบริการ	1,030,634	1,045,764	197,508	195,050	16,323	15,941	1,244,465	1,256,755	4,042	3,897	1	0	1,248,508	1,260,652
ภาคการผลิต	444,326	445,502	79,020	79,227	7,352	7,375	530,698	532,104	4,002	3,940	0	0	534,700	536,044
ภาคธุรกิจเกษตร	47,218	55,315	1,683	1,681	292	331	49,193	57,327	73	77	0	0	49,266	57,404
ไม่สามารถระบุธุรกิจได้												1		1
นิติบุคคล	389,724	412,226	302,449	302,400	41,161	41,718	733,334	756,344	14,405	14,218	1	1	747,740	770,563
• ภาคการค้า	118,434	122,791	104,501	106,705	19,456	20,333	242,391	249,829	6,437	6,453	0	0	248,828	256,282
• ภาคการบริการ	225,665	240,653	148,564	146,106	14,653	14,271	388,882	401,030	3,922	3,777	1	1	392,805	404,807
• ภาคการผลิต	43,121	45,846	47,701	47,908	6,760	6,783	97,582	100,537	3,973	3,911	0	0	101,555	104,448
• ภาคการเกษตร	2,504	2,936	1,683	1,681	292	331	4,479	4,948	73	77	0	0	4,552	5,025
• ไม่สามารถระบุธุรกิจได้	0		0		0				0		0	1	0	1
ส่วนบุคคลและอื่นๆ	2,169,924	2,169,924	113,273	113,273	3,129	3,129	2,286,326	2,286,326	236	236			2,286,562	2,286,562
• ภาคการค้า	1,001,922	1,001,922	33,010	33,010	867	867	1,035,799	1,035,799	87	87			1,035,886	1,035,886
• ภาคการบริการ	800,614	800,614	48,944	48,944	1,670	1,670	851,228	851,228	120	120			851,348	851,348
• ภาคการผลิต	367,388	367,388	31,319	31,319	592	592	399,299	399,299	29	29			399,328	399,328
• ไม่สามารถระบุธุรกิจได้														
วิสาหกิจชุมชน	85,436	91,772					85,436	91,772					85,436	91,772
• ภาคการค้า	2,550	2,628					2,550	2,628					2,550	2,628
• ภาคการบริการ	4,355	4,497	0	0	0	0	4,355	4,497					4,355	4,497
• ภาคการผลิต	33,817	32,268	0	0	0	0	33,817	32,268					33,817	32,268
• ภาคการเกษตร	44,714	52,379					44,714	52,379					44,714	52,379
• ไม่สามารถระบุธุรกิจได้														

ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ : 1) ส่วนบุคคล หมายถึง สถานประกอบการที่เจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาคนเดียวหรือหลายคนรวมกัน และให้หมายรวมถึงหุ้นส่วนสามัญที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลด้วย

2) ภาคธุรกิจเกษตร คือ วิสาหกิจที่อยู่ในประเภทกรรมการเศรษฐกิจ หมวด A (01-03) โดยเป็นฐานข้อมูลเฉพาะธุรกิจประเภทนิติบุคคล และวิสาหกิจชุมชน ยังไม่รวมธุรกิจประเภทบุคคลธรรมดา

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ตารางที่ 4.3 สัดส่วนจำนวนวิสาหกิจตามกลุ่มธุรกิจ จำแนกตามขนาด ปี 2562 – ปี 2563

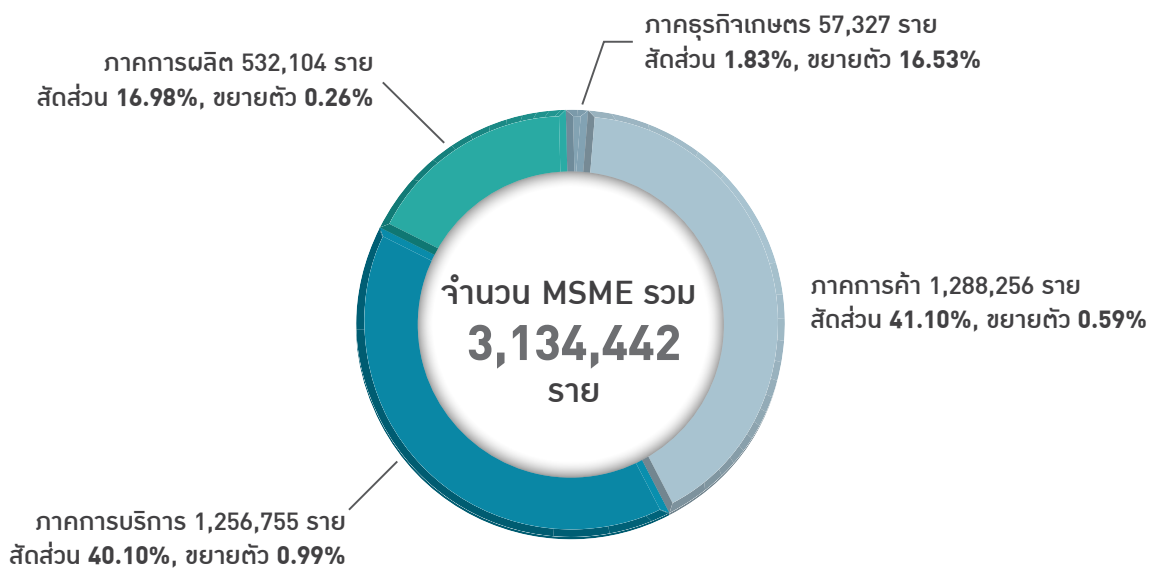
สัดส่วนต่อกลุ่มธุรกิจ (ร้อยละ)	Micro		SE		ME		MSME		LE		ไม่ระบุ		Total	
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563
	ภาคการค้า	87.23	87.07	10.68	10.79	1.58	1.64	99.49	99.49	0.51	0.51	0.00	0.00	100.00
• ภาคการค้าขายส่งการค้าปลีก และซ่อมแซมยานยนต์	88.12	88.07	6.58	6.71	0.90	0.93	99.79	99.79	0.21	0.21	0.00	0.00	100.00	100.00
• ภาคการค้าขายส่ง ยกเว้นซ่อมแซมยานยนต์	64.15	64.20	10.03	10.05	1.17	1.21	99.32	99.32	0.68	0.68	0.00	0.00	100.00	100.00
• ภาคการค้าขายปลีก ยกเว้นซ่อมแซมยานยนต์	92.31	92.15	29.27	29.10	4.93	5.08	98.35	98.37	1.65	1.63	0.00	0.00	100.00	100.00
ภาคการบริการ	82.55	82.95	15.82	15.47	1.31	1.26	99.68	99.69	0.32	0.31	0.00	0.00	100.00	100.00
ภาคการผลิต	83.10	83.11	14.78	14.78	1.37	1.38	99.25	99.26	0.75	0.74	0.00	0.00	100.00	100.00
ภาคธุรกิจเกษตร	95.84	96.36	3.42	2.93	0.59	0.58	99.85	99.87	0.15	0.13	0.00	0.00	100.00	100.00
ไม่ระบุ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	0.00	100.00
รวม	84.79	84.92	13.33	13.20	1.42	1.42	99.53	99.54	0.47	0.46	0.00	0.00	100.00	100.00

สัดส่วนต่อขนาด	Micro		SE		ME		MSME		LE		ไม่ระบุ		Total	
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563
	ภาคการค้า	42.45	42.16	33.08	33.61	45.89	47.27	41.25	41.10	44.56	45.25	0.00	0.00	41.26
• ภาคการค้าขายส่งการค้าปลีก และซ่อมแซมยานยนต์	31.45	31.17	14.26	14.60	18.28	18.74	28.96	28.79	12.98	13.23	0.00	0.00	28.88	28.72
• ภาคการค้าขายปลีก และซ่อมแซมยานยนต์	6.03	5.97	4.37	4.38	4.77	4.89	5.79	5.75	8.46	8.52	0.00	0.00	5.80	5.76
• ภาคการค้าขายส่ง ยกเว้นซ่อมแซมยานยนต์	4.98	5.02	14.45	14.63	22.83	23.64	6.50	6.56	23.12	23.50	0.00	0.00	6.58	6.64
ภาคการบริการ	38.96	39.11	47.51	46.92	36.85	35.55	40.08	40.10	27.61	26.96	100.00	0.00	40.02	40.03
ภาคการผลิต	16.80	16.66	19.01	19.06	16.60	16.44	17.09	16.98	27.33	27.26	0.00	0.00	17.14	17.02
ภาคธุรกิจเกษตร	1.79	2.07	0.40	0.40	0.66	0.74	1.58	1.83	0.50	0.53	0.00	0.00	1.58	1.82
ไม่ระบุ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

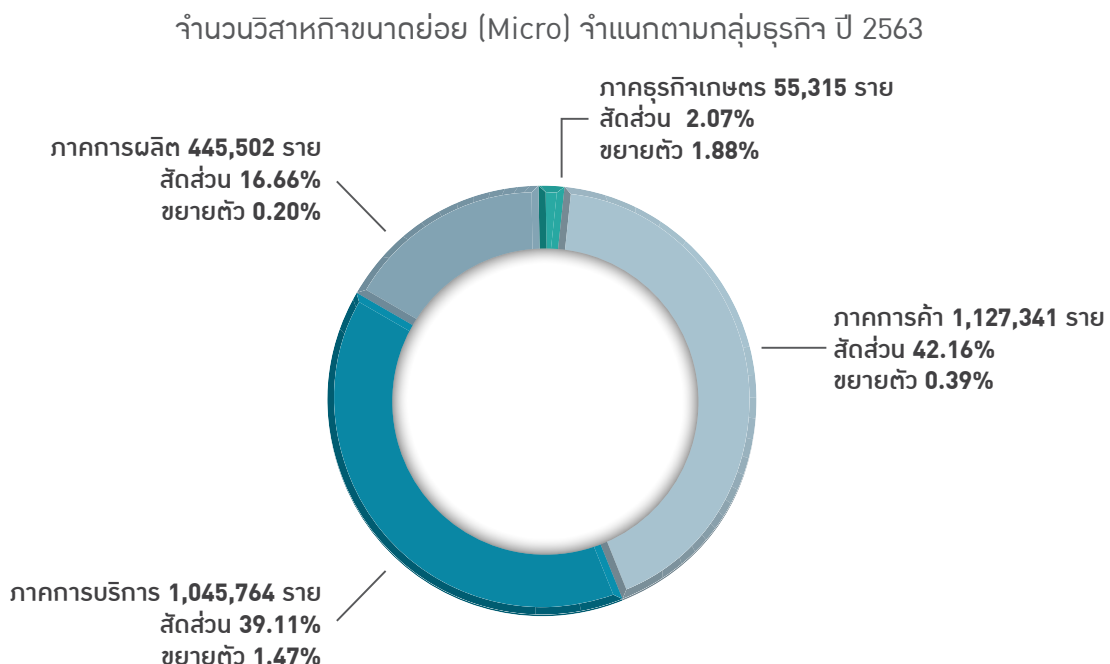
เมื่อพิจารณาสัดส่วนภาพรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ พบว่า อยู่ในกลุ่มภาคการค้ามากที่สุด มีจำนวนทั้งสิ้น 1,288,256 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 41.10 ของจำนวน MSME ทั้งประเทศ รองลงมาอยู่ในภาคการบริการ มีจำนวน 1,256,755 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40.10 ในภาคการผลิต มีจำนวน 532,104 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.98 และภาคธุรกิจเกษตร 57,327 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.83 โดยที่วิสาหกิจขนาดย่อย (Micro) อยู่ในกลุ่มภาคการค้ามากที่สุด จำนวน 1,127,341 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 42.16 ของจำนวนวิสาหกิจขนาดย่อยทั่วประเทศ ส่วนวิสาหกิจขนาดเล็ก (SE) อยู่ในกลุ่มภาคการบริการมากที่สุด จำนวน 195,050 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.92 ของจำนวนวิสาหกิจขนาดเล็กทั่วประเทศ ในส่วนวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) พบว่า อยู่ในภาคการค้ามากที่สุด จำนวน 21,200 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 47.27 ของจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางทั่วประเทศ ดังภาพที่ 4.2 และ 4.3

ภาพที่ 4.2 จำนวน MSME จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2563

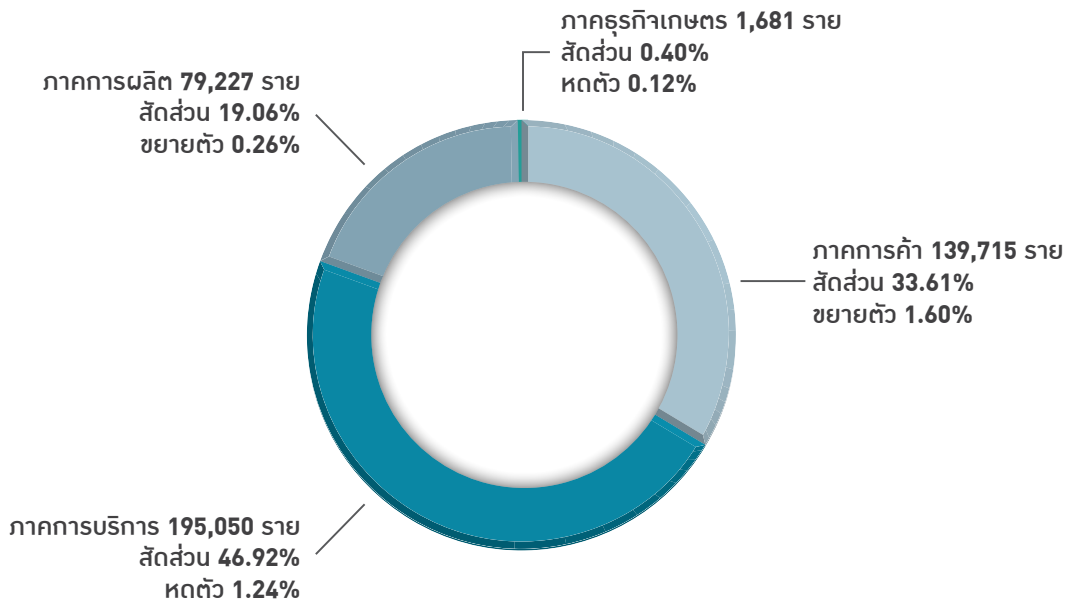

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

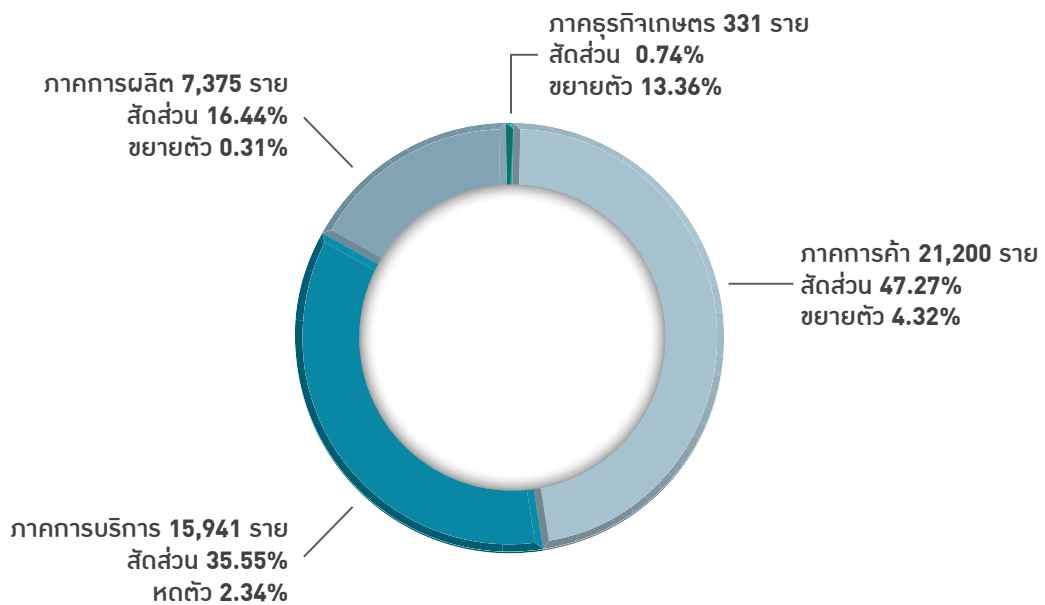
ภาพที่ 4.3 จำนวนวิสาหกิจขนาดย่อย (Micro) ขนาดย่อย (SE) และขนาดกลาง (ME) จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2563

จำนวนวิชาชีพขนาดย่อม (SE) จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2563

จำนวนวิชาชีพขนาดกลาง (ME) จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2563

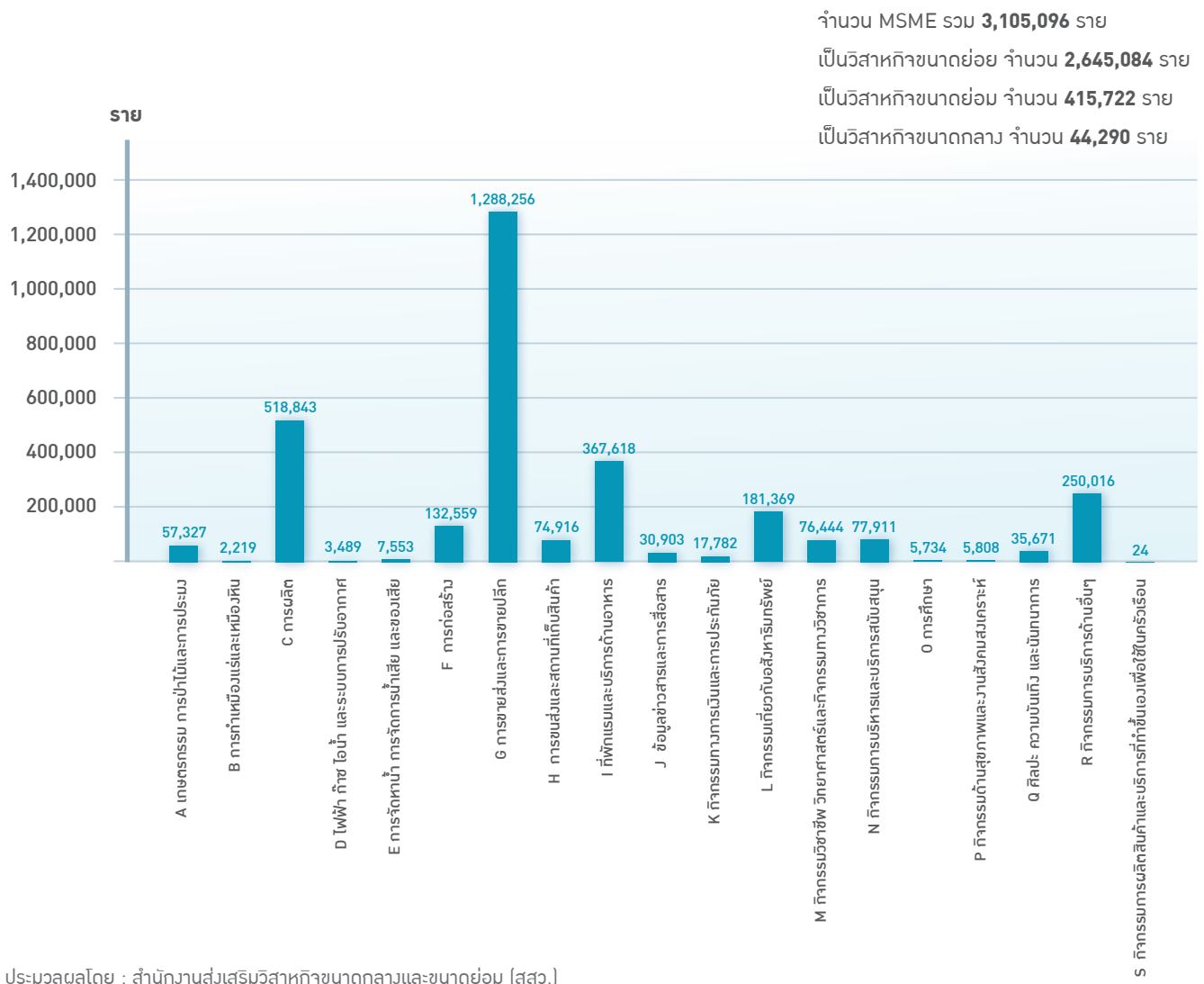

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิชาชีพขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2563 พบว่า กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีจำนวน MSME สูงสุด คือ กิจกรรมการขายส่งและการขายปลีก (หมวด G) ซึ่งมีจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งสิ้น 1,288,256 ราย มีสัดส่วนร้อยละ 41.10 ของจำนวน MSME รวมทั้งประเทศ รองลงมาเป็นกิจกรรมการผลิต (หมวด C) มีจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งสิ้น 518,843 ราย และกิจกรรมที่พักแรมและบริการด้านอาหาร (หมวด I) มีจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งสิ้น 367,618 ราย มีสัดส่วนร้อยละ 16.55 และ 11.73 ของจำนวน MSME รวมทั้งประเทศ ตามลำดับ ดังภาพที่ 4.4

ภาพที่ 4.4 จำนวน MSME จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หมวดใหญ่ TSIC 2552) ปี 2563

สำหรับจำนวนวิสาหกิจที่จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ และรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย 2 หลัก (TSIC 2552) สูงสุด 10 อันดับ พบว่า กลุ่มที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงสุด คือ การขายปลีกยกเว้นยานยนต์ และจักรยานยนต์ มี MSME รวม 902,537 ราย มีสัดส่วนร้อยละ 28.79 ของจำนวน MSME รวมทั้งประเทศ รองลงมาเป็นการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม มีจำนวน MSME 334,606 ราย มีสัดส่วนร้อยละ 10.68 ของจำนวน MSME รวมทั้งประเทศ สำหรับกิจกรรมการบริการอื่นๆ ส่วนบุคคล มี MSME จำนวน 209,602 ราย มีสัดส่วนร้อยละ 6.69 ของจำนวน MSME รวมทั้งประเทศ ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนวิสาหกิจ จำแนกตามรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย (TSIC 2552) 2 หลัก สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2563 (หน่วย : ราย)

รหัส TSIC 2 หลัก	รายละเอียดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ 2 หลัก	Micro	SE	ME	MSME	LE	NA	Total
47	การขายปลีกยกเว้นยานยนต์ และจักรยานยนต์	833,442	60,690	8,405	902,537	1,912		904,449
56	การบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม	302,381	31,137	1,088	334,606	130		334,736
96	กิจกรรมการบริการอื่นๆ ส่วนบุคคล	202,932	6,473	197	209,602	18		209,620
46	การขายส่ง ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์	134,134	60,800	10,604	205,538	3,396		208,934
68	กิจกรรมเกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์	155,351	24,079	1,939	181,369	558		181,927
45	การขายส่งการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์	159,765	18,225	2,191	180,181	1,232		181,413
10	การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร	114,006	12,394	1,248	127,648	730		128,378
41	การก่อสร้างอาคาร	51,655	29,884	2,277	83,816	408		84,224
14	การผลิตเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	65,177	5,585	198	70,960	62		71,022
13	การผลิตสิ่งทอ	64,893	4,420	337	69,650	86		69,736
	อื่นๆ	590,186	161,986	16,363	768,535	5,922	1	774,458
	รวมทั้งสิ้น	2,673,922	415,673	44,847	3,134,442	14,454	1	3,148,897

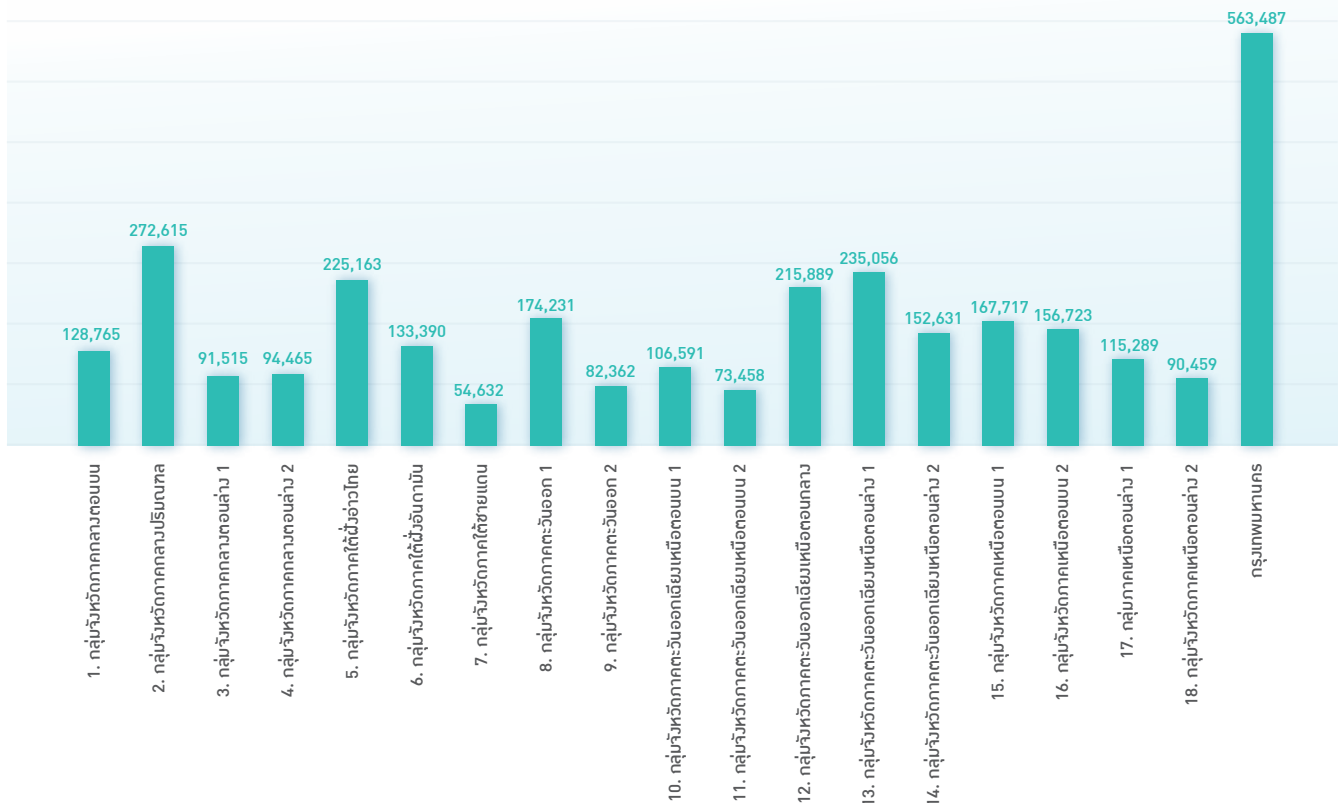
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาถึงภาพรวมจำนวน MSME จำแนกตามกลุ่มจังหวัด ในปี 2563 พบว่า มีจำนวน MSME อยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุดคือ 563,487 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.98 ของจำนวนทั่วประเทศ ส่วนในกลุ่มจังหวัดต่างๆ นั้น กลุ่มจังหวัดภาคกลางและปริมณฑล ซึ่งประกอบด้วย นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ มีจำนวน MSME สูงสุด มีจำนวน 272,615 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.70 ของ MSME ทั่วประเทศ โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.18 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ และสุรินทร์ มีจำนวน MSME 235,056 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.50 ของ MSME ทั่วประเทศ โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.32 ของกลุ่มจังหวัดเดียวกันในปีที่ผ่านมา ดังภาพที่ 4.5

สำหรับภาพรวมจำนวน MSME จำแนกตามจังหวัด ในปี 2563 พบว่า จังหวัดที่มีจำนวน MSME มากที่สุด รองลงมาจากกรุงเทพมหานคร คือ จังหวัดชลบุรี มีจำนวน 110,126 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.51 ของ MSME ทั่วประเทศ และจังหวัดที่มีจำนวน MSME น้อยที่สุด คือจังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 7,127 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.23 ของ MSME ทั่วประเทศ

ภาพที่ 4.5 จำนวน MSME จำแนกตามกลุ่มจังหวัด ปี 2563

จำนวน MSME รวม **3,134,442** ราย
เพิ่มขึ้นจากปี 2562 จำนวน **29,346** ราย
ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ **0.95**

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาจากจำนวนวิสาหกิจ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจและจังหวัด ในปี 2563 สามารถพิจารณาจำแนกตามขนาดของวิสาหกิจ (ปรากฏในภาคผนวกตารางสถิติ) ได้ดังนี้

วิสาหกิจขนาดย่อม (Micro) มีจำนวนวิสาหกิจตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ฯ มากที่สุด โดยมีจำนวนวิสาหกิจสูงถึง 1,127,341 ราย ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงที่สุดในหมวด G นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดชลบุรี ตามลำดับ รองลงมาคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด C การผลิตอุตสาหกรรมนั้น มีจำนวนวิสาหกิจทั้งสิ้น จำนวน 435,904 ราย ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงที่สุดในหมวด C นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดแพร่ และจังหวัดศรีสะเกษ ตามลำดับ

วิสาหกิจขนาดย่อม (SE) มีจำนวนวิสาหกิจตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ฯ มากที่สุด โดยมีจำนวนวิสาหกิจสูงถึง 139,715 ราย ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงที่สุดในหมวด G นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดชลบุรี ตามลำดับ รองลงมาคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด C การผลิตอุตสาหกรรมนั้น มีจำนวนวิสาหกิจทั้งสิ้น จำนวน 76,051 ราย ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงที่สุดในหมวด C นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดชลบุรี ตามลำดับ

วิสาหกิจขนาดกลาง (ME) มีจำนวนวิสาหกิจตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ฯ มากที่สุด โดยมีจำนวนวิสาหกิจ จำนวน 21,200 ราย ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงที่สุดในหมวด G นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี ตามลำดับ รองลงมาคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด C การผลิตอุตสาหกรรม โดยมีจำนวนวิสาหกิจ จำนวน 6,888 ราย ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงที่สุดในหมวด C นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดสมุทรสาคร ตามลำดับ

วิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) มีจำนวนวิสาหกิจตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ฯ มากที่สุด โดยมีจำนวนวิสาหกิจ จำนวน 6,540 ราย ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงที่สุดในหมวด G นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดชลบุรี ตามลำดับ รองลงมาคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด C การผลิตอุตสาหกรรม โดยมีจำนวนวิสาหกิจ จำนวน 3,708 ราย ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงที่สุดในหมวด C นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ตามลำดับ

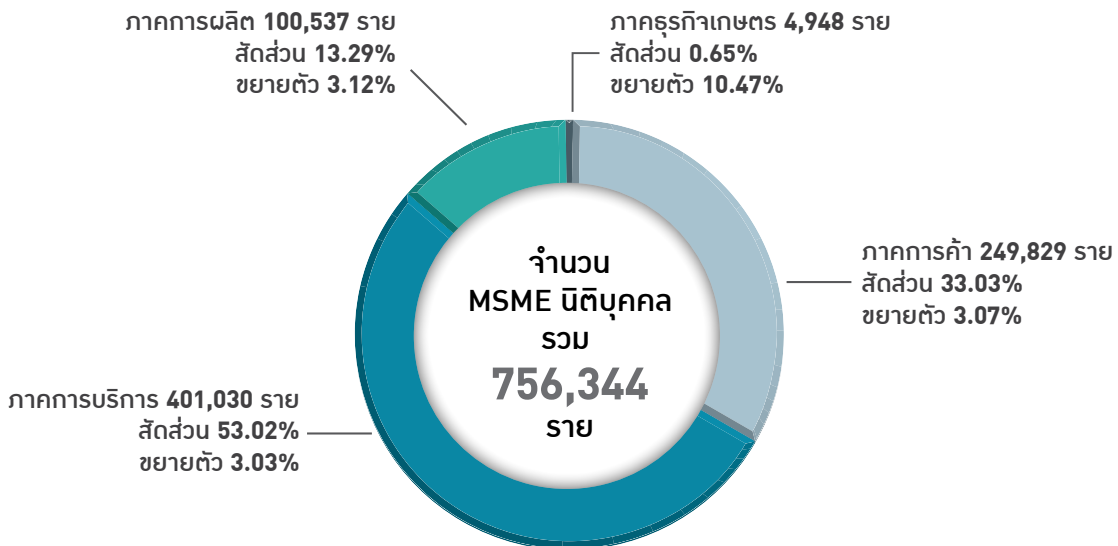
4.1.2 ภาพรวมจำนวนวิสาหกิจ จำแนกตามประเภทการจัดตั้ง

4.1.2.1 ภาพรวมจำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคล

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคล พบว่า ในปี 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 770,563 ราย เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) ที่เป็นนิติบุคคล จำนวน 756,344 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 98.16 ของจำนวนวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลรวมทั้งประเทศ ขยายตัวร้อยละ 3.14 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยเป็นนิติบุคคลขนาดย่อย (Micro) จำนวน 412,226 ราย และเป็นนิติบุคคลขนาดย่อม (SE) จำนวน 302,400 ราย และนิติบุคคลขนาดกลาง (ME) จำนวน 41,718 ราย

สำหรับ MSME ที่เป็นนิติบุคคล จะอยู่ในภาคการบริการมากที่สุด จำนวน 401,030 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 53.02 ของจำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคลรวมทั้งประเทศ ขยายตัวร้อยละ 3.03 รองลงมาอยู่ในภาคการค้า มีจำนวน 249,829 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.03 ขยายตัวร้อยละ 3.07 ภาคการผลิต มีจำนวน MSME 100,537 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.29 ขยายตัวร้อยละ 3.12 และอยู่ในภาคธุรกิจเกษตร จำนวน 4,948 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.65 ดังภาพที่ 4.6

ภาพที่ 4.6 จำนวน MSME นิติบุคคล จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ

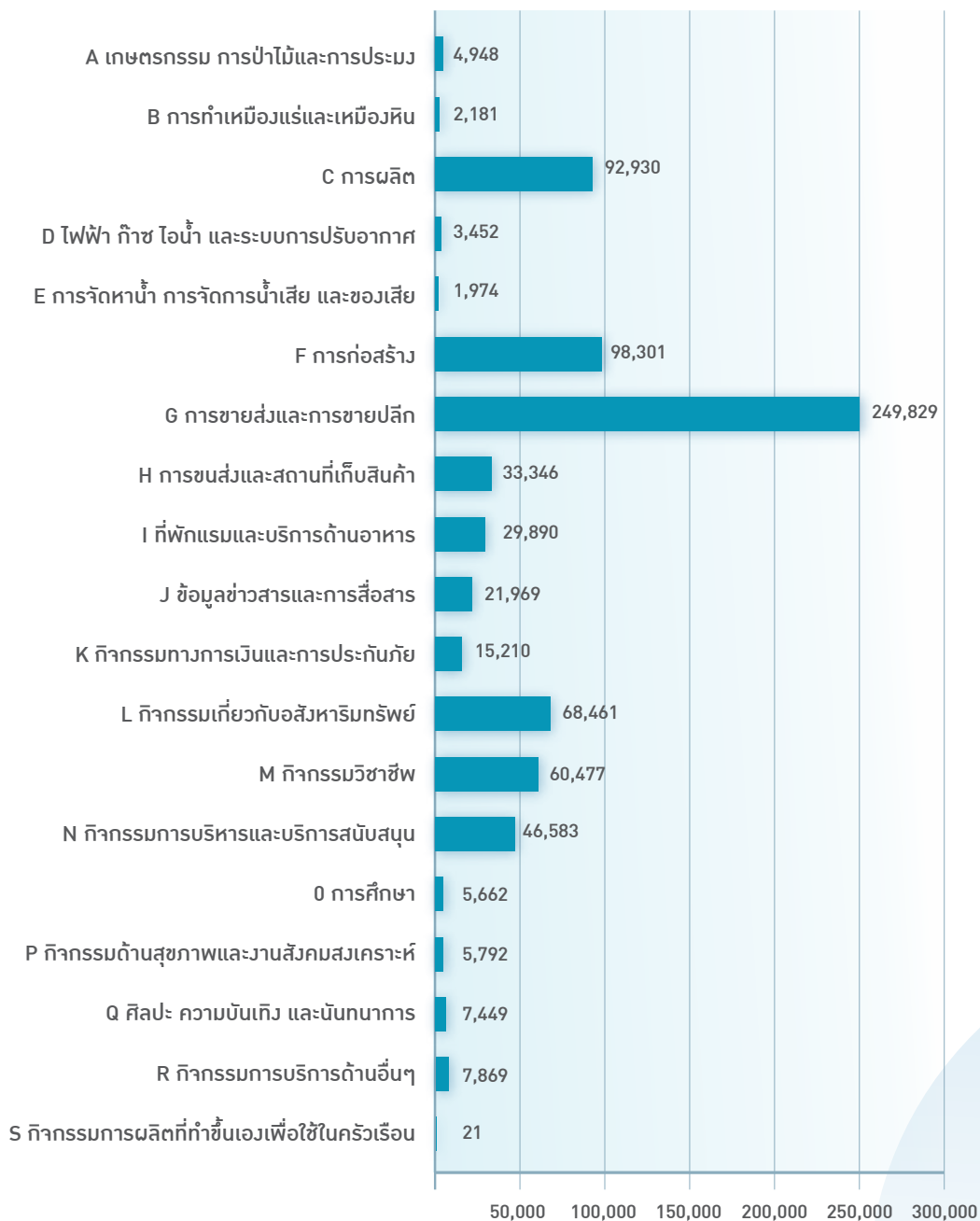
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาถึงจำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคล ที่จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจสูงสุด 10 อันดับ ปี 2563 พบว่า มีจำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคลอยู่ในหมวดใหญ่การขนส่งและขายปลีก (หมวด G) จำนวน 249,829 ราย ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการขนส่ง ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์มากที่สุด มีจำนวน 124,489 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าจำนวน 3,568 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.49 ของจำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคลทั้งประเทศ มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 2.95 เมื่อเทียบกับหมวดเดียวกันของปีที่ผ่านมา รองลงมาคือ หมวดการก่อสร้าง (หมวด F) มีจำนวน 98,301 ราย

ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการก่อสร้างอาคาร มีจำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคล จำนวน 66,801 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า จำนวน 3,398 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.83 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.37 เมื่อเทียบกับหมวดเดียวกันของปีที่ผ่านมา และหมวดการผลิต (หมวด C) มีจำนวน 92,930 ราย ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม มีจำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคล จำนวน 17,522 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า จำนวน 122 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.32 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 4.77 เมื่อเทียบกับหมวดเดียวกันของปีที่ผ่านมา และดัชนีภาพที่ 4.7 และ 4.8

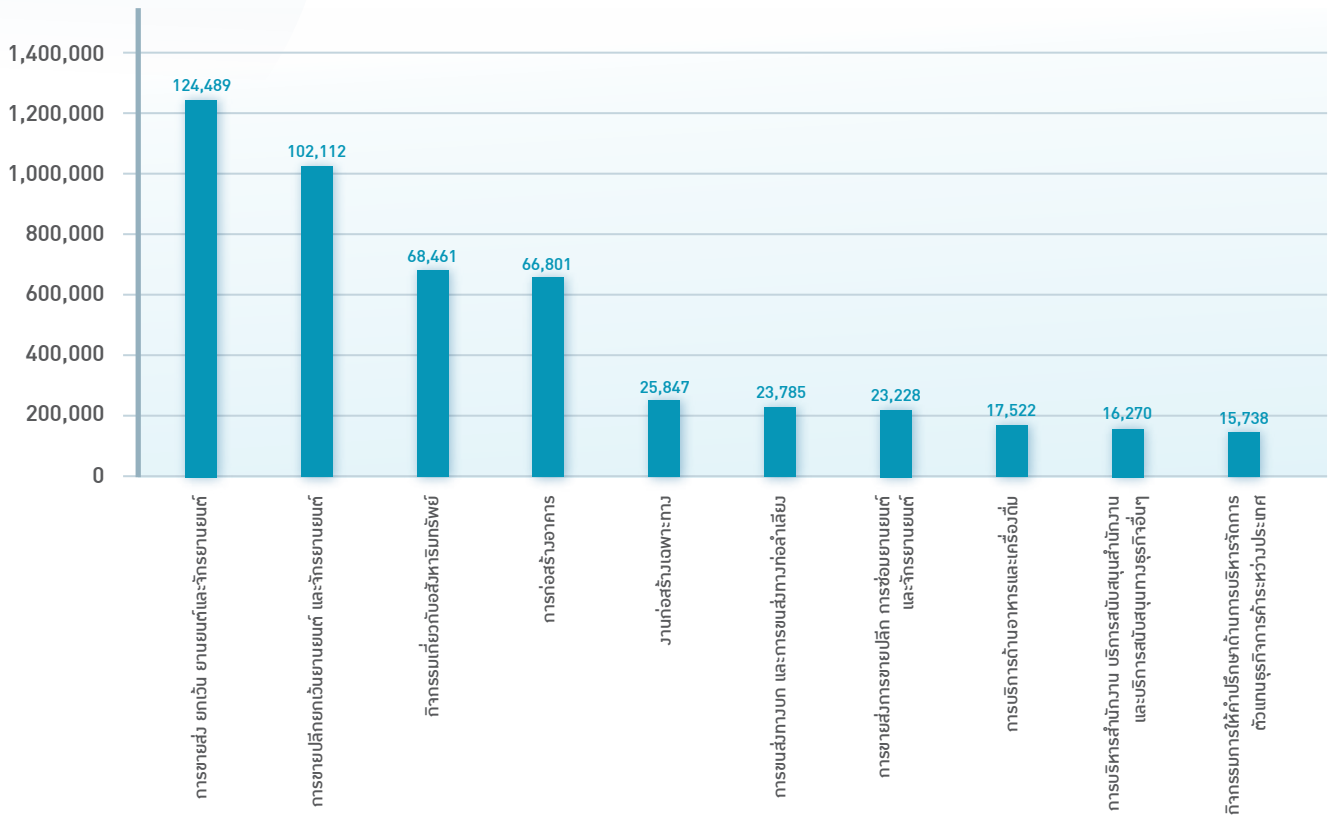
ภาพที่ 4.7 จำนวน MSME นิติบุคคล จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หมวดใหญ่ TSIC 2552) ปี 2563

จำนวน MSME นิติบุคคล จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หน่วย : ราย)

ภาพที่ 4.8 จำนวน MSME นิติบุคคล จำแนกตามรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย 2 หลัก (หมวดย่อย TSIC 2552) สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2563 (หน่วย : ราย)

จำนวน MSME นิติบุคคล สูงสุด 10 อันดับ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2563

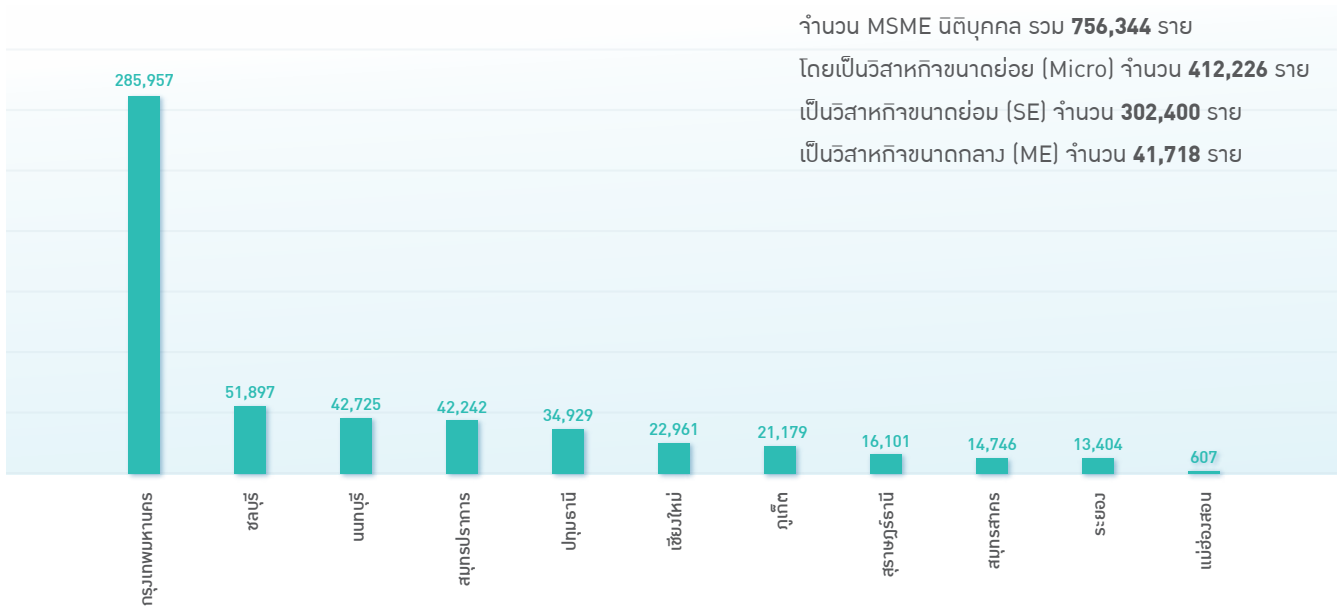

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สำหรับจังหวัดที่มีจำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคลสูงสุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 285,957 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.81 ของ MSME ที่เป็นนิติบุคคลทั้งประเทศ รองลงมาอยู่ในจังหวัดชลบุรี มีจำนวน 51,897 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.86 โดยจังหวัดที่มีจำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคลน้อยที่สุด คือจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 607 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.08 ดังภาพที่ 4.9

ภาพที่ 4.9 จำนวน MSME นิติบุคคล สูงสุด 10 อันดับ จำแนกตามจังหวัด (หน่วย : ราย)

จำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคลสูงสุด 10 อันดับ จำแนกตามจังหวัด ปี 2563

ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน
 ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

4.1.2.2 ภาพรวมจำนวน MSME ส่วนบุคคล และอื่นๆ

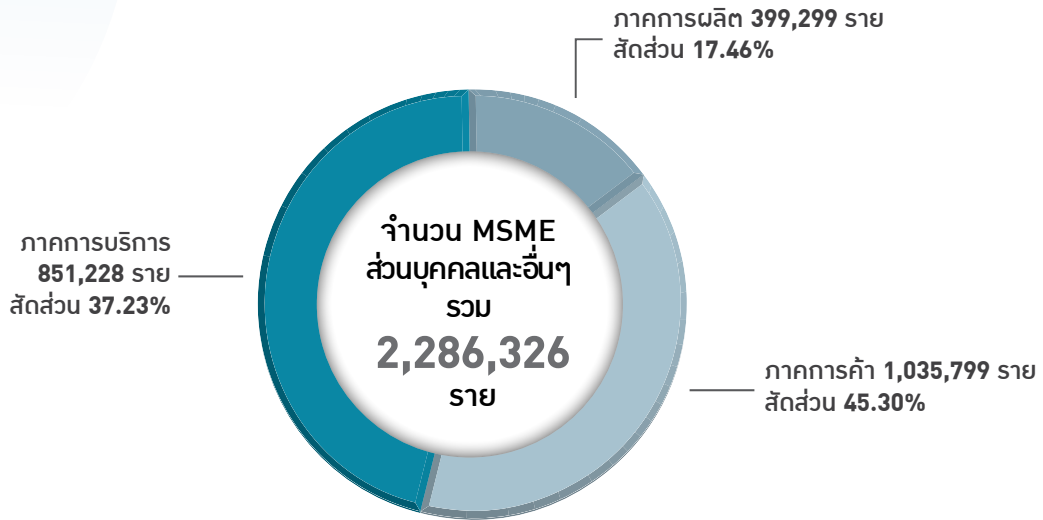
สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการสำมะโนธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรมปี 2560 โดยเริ่มดำเนินการนับจดในปี 2559 ซึ่งปรากฏว่า มีผู้ประกอบการ MSME ส่วนบุคคล (บุคคลธรรมดา และห้างหุ้นส่วนที่ไม่ได้จดทะเบียนนิติบุคคล) และอื่นๆ (กลุ่มแม่บ้าน สหกรณ์) จำนวน 2,286,326 ราย

ส่วนจำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ จะอยู่ในภาคการค้ามากที่สุด จำนวน 1,035,799 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 45.30 ของจำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลรวมทั้งประเทศ รองลงมาอยู่ในภาคการบริการ มีจำนวน 851,228 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.23 และภาคการผลิต มีจำนวน MSME 399,299 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.46 ดังภาพที่ 4.10

ภาพที่ 4.10 จำนวน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ

จำนวน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2563

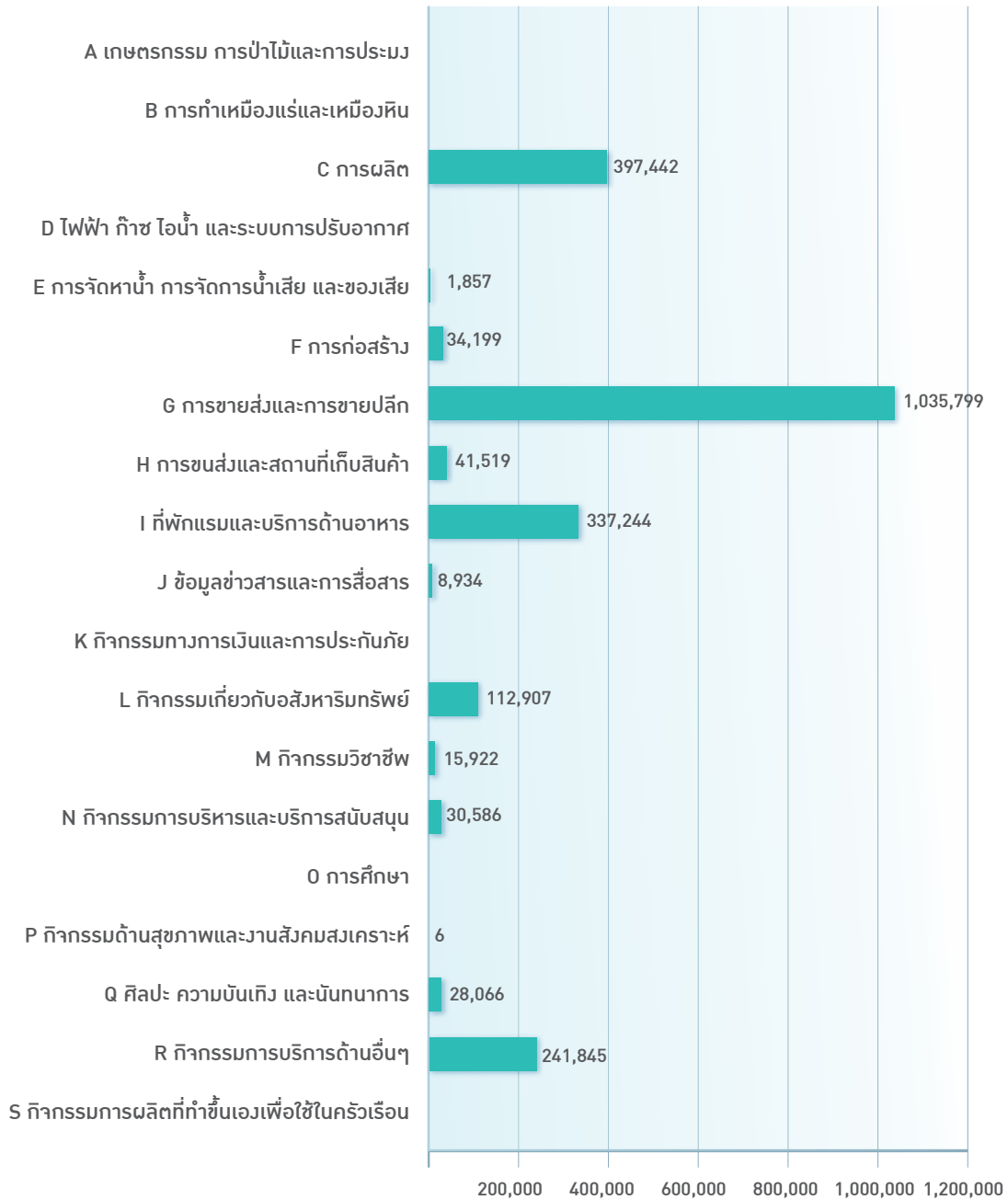

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาถึงจำนวน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ ที่จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจสูงสุด 10 อันดับ พบว่ามีจำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ อยู่ในหมวดใหญ่การขายส่งและการขายปลีก (หมวด G) จำนวน 1,035,799 ราย ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการขายปลีก ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์มากที่สุด มี MSME จำนวน 799,076 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.95 ของจำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ รวมทั้งประเทศ รองลงมาคือ หมวดการผลิต (หมวด C) มี MSME จำนวน 397,442 ราย ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร มี MSME จำนวน 106,150 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.64 และหมวดที่พักแรมและบริการด้านอาหาร (หมวด I) มี MSME จำนวน 337,244 ราย ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม มี MSME จำนวน 316,975 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.86

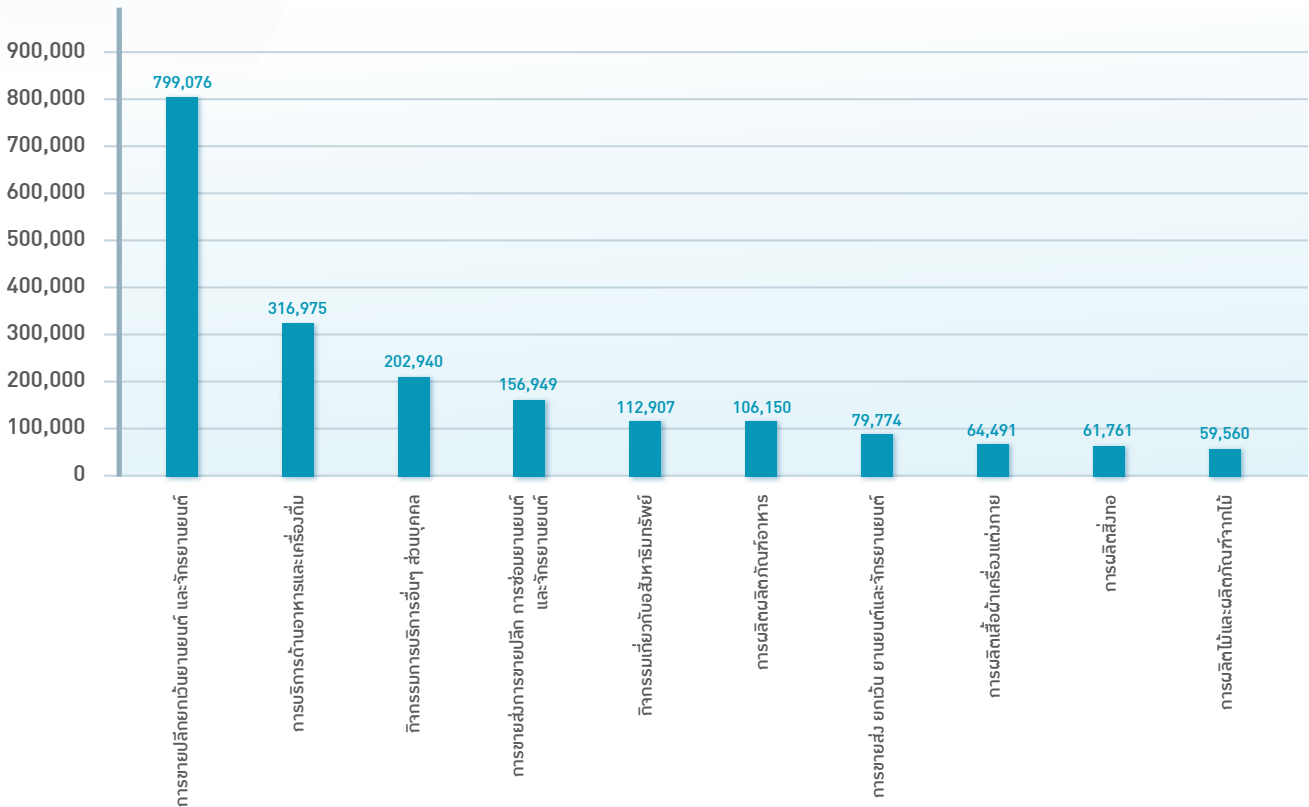
ภาพที่ 4.11 จำนวน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หมวดใหญ่ TSIC 2552)

จำนวน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หน่วย : ราย)

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 4.12 จำนวน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย 2 หลัก (หมวดย่อย TSIC 2552) 10 อันดับแรก ปี 2563 (หน่วย : ราย)

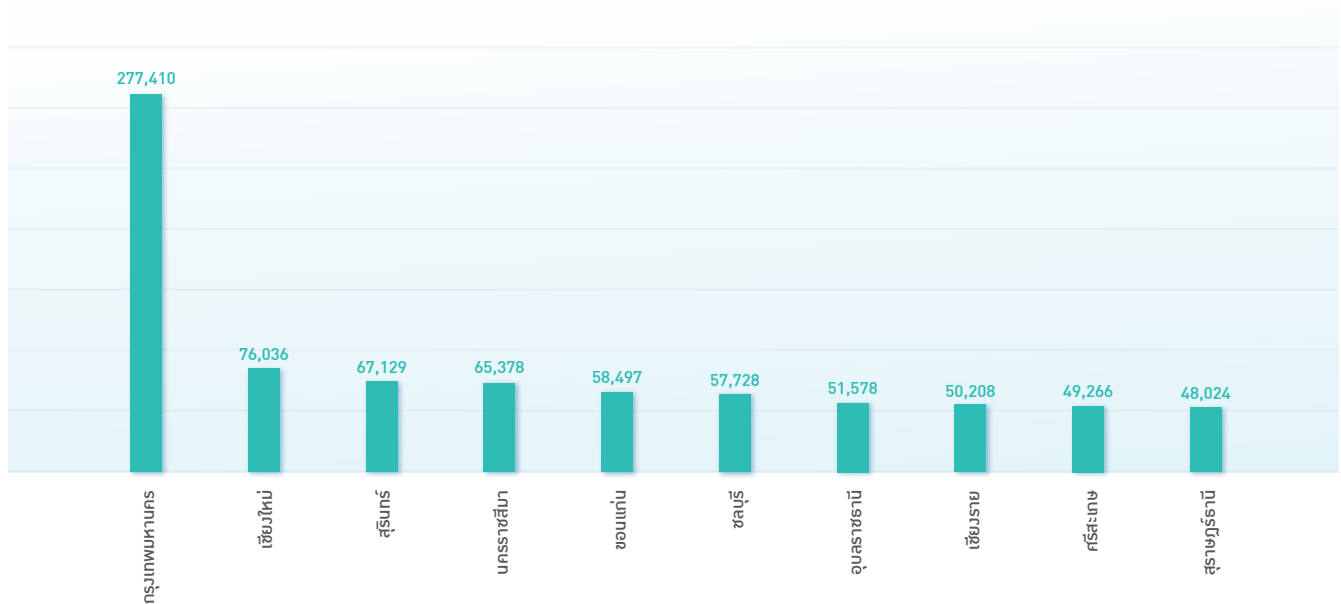

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาตามพื้นที่ พบว่า กรุงเทพมหานคร มีจำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ สูงที่สุด มีจำนวน 277,410 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.13 ของ MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ รวมทั้งประเทศ รองลงมาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 76,036 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.33 โดยจังหวัดที่มีจำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ น้อยที่สุด คือจังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 5,920 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.26 ดังภาพที่ 4.13

ภาพที่ 4.13 จำนวน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ สูงสุด 10 อันดับ จำแนกตามจังหวัด (หน่วย : ราย)

จำนวน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ สูงสุด 10 อันดับ จำแนกตามจังหวัด ปี 2563

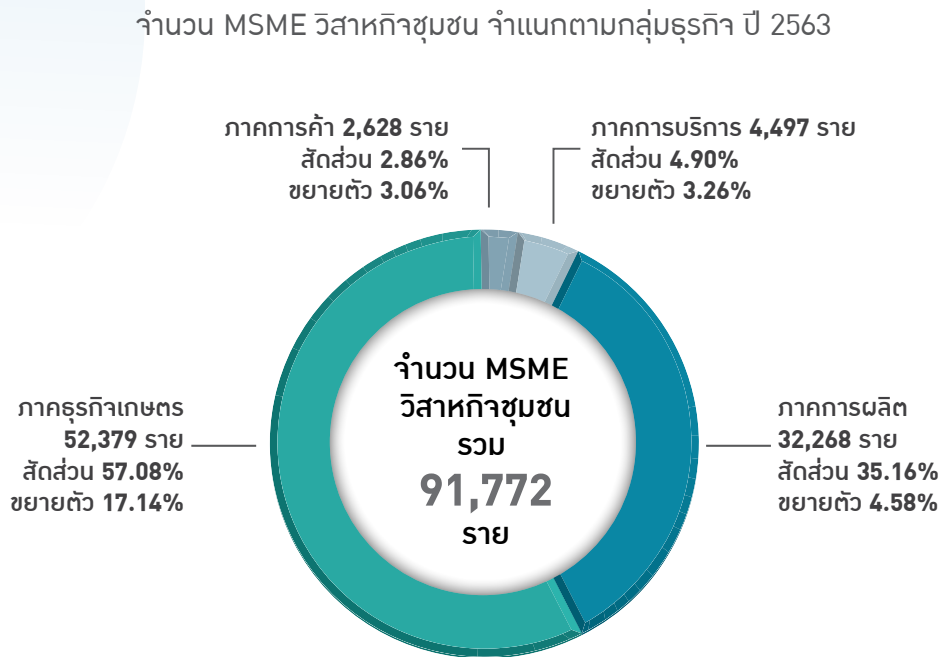

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

4.1.2.3 ภาพรวมจำนวน MSME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชน

เมื่อพิจารณาถึงจำนวน MSME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชน พบว่า ในปี 2563 จำนวนวิสาหกิจที่เป็นวิสาหกิจชุมชน มีจำนวนทั้งสิ้น 91,772 ราย และจัดได้เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) ทั้งหมด โดยอยู่ในภาคธุรกิจเกษตร มากที่สุด จำนวน 52,379 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57.08 ขยายตัวร้อยละ 17.14 รองลงมาอยู่ในภาคการผลิต มีจำนวน MSME 32,268 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35.16 หดตัวร้อยละ 4.58 ส่วนภาคการบริการ มีจำนวน MSME 4,497 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.90 ขยายตัวร้อยละ 3.26 และภาคการค้า มีจำนวน MSME 2,628 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.86 ขยายตัวร้อยละ 3.06 ตามภาพที่ 4.14

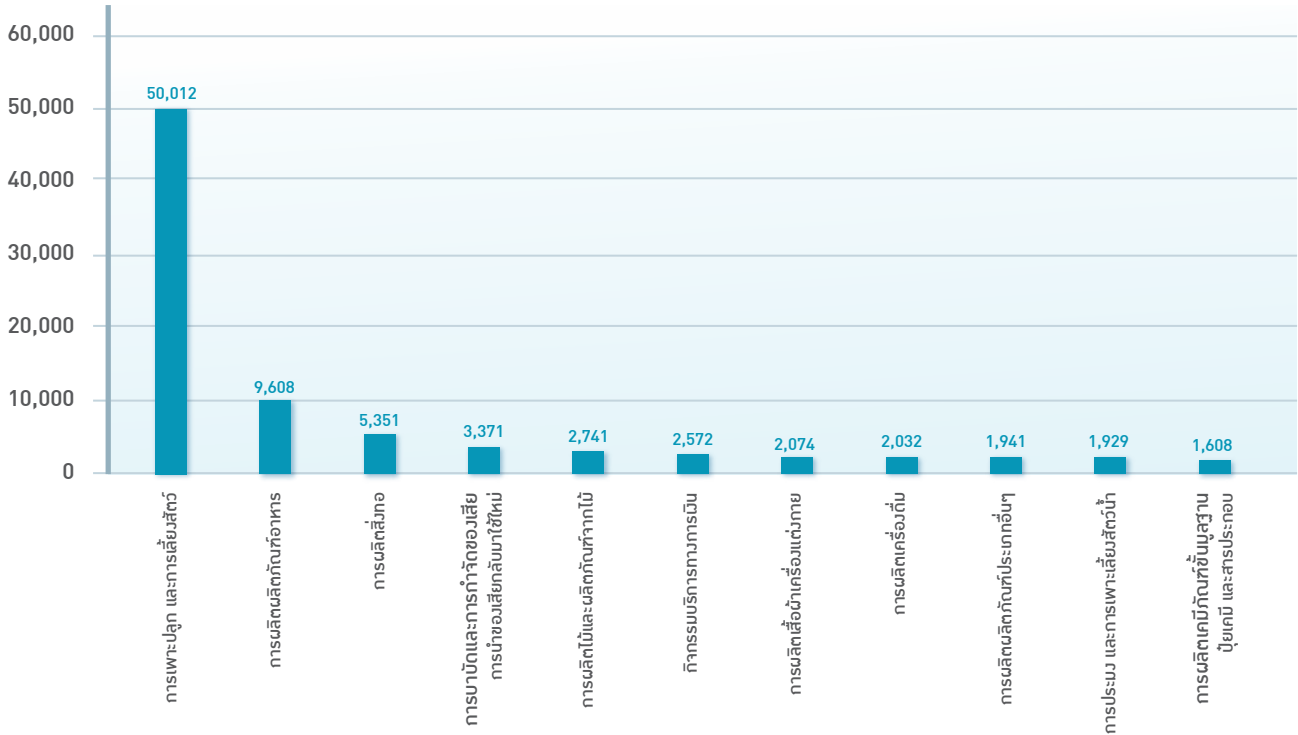
ภาพที่ 4.14 จำนวน MSME วิสาหกิจชุมชน จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2563

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาถึงจำนวน MSME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชนที่จำแนกตามรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย 2 หลัก สูงสุด 10 อันดับ ปี 2563 พบว่า มีจำนวน MSME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชนอยู่ในหมวดย่อยการเพาะปลูก และการเลี้ยงสัตว์ มากที่สุด มีจำนวน 50,012 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า จำนวน 7,312 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 54.50 ของจำนวน MSME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศ มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 17.12 เมื่อเทียบกับหมวดเดียวกันของปีที่ผ่านมา รองลงมาคือ หมวดย่อยการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร มีจำนวน MSME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชน จำนวน 9,608 ราย ลดลงจากปีก่อนหน้า จำนวน 379 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.47 ของจำนวน MSME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศ หดตัว ร้อยละ 3.79 เมื่อเทียบกับหมวดเดียวกันของปีที่ผ่านมา และหมวดย่อยการผลิตสิ่งทอ มีจำนวน MSME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชน จำนวน 5,351 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.83 ของจำนวน MSME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศ หดตัวร้อยละ 6.84 เมื่อเทียบกับหมวดเดียวกันของปีที่ผ่านมา ดังภาพที่ 4.15

ภาพที่ 4.15 จำนวน MSME วิสาหกิจชุมชนสูงสุด 10 อันดับ จำแนกตามรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรม ประเทศไทย 2 หลัก (หมวดย่อย TSIC 2552) ปี 2563 (หน่วย : ราย)

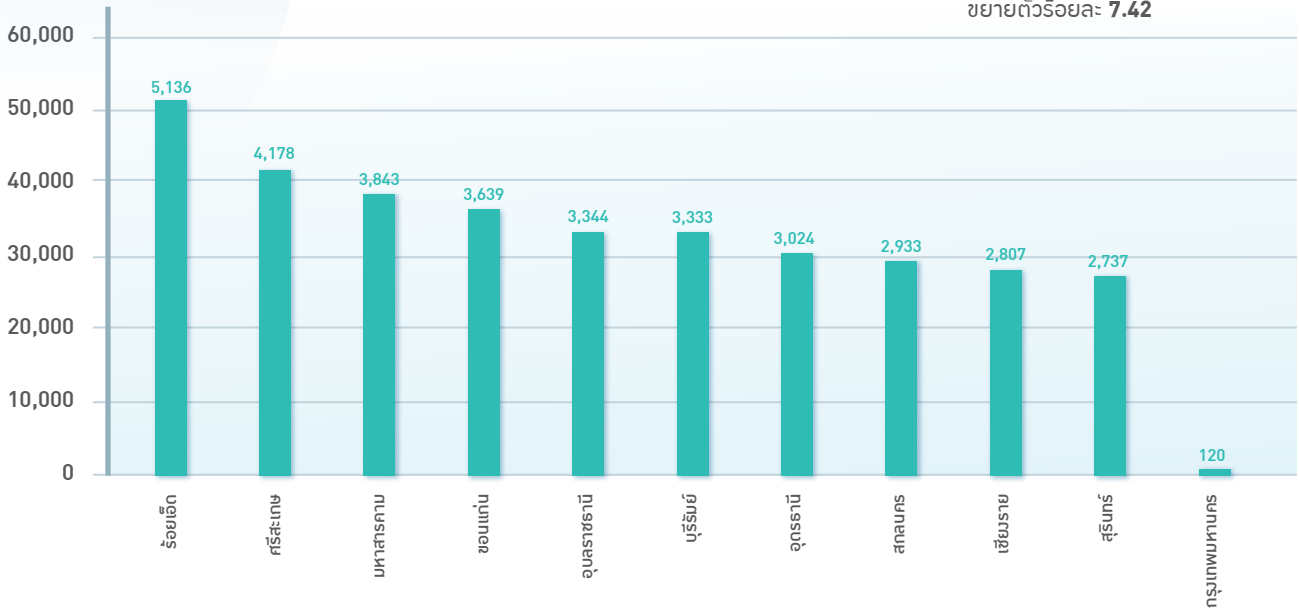

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาตามพื้นที่ พบว่า จังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวนวิสาหกิจชุมชนสูงสุด มีจำนวนทั้งสิ้น 5,136 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.60 ของวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศ รองลงมาอยู่ในจังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวน 4,178 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.55 โดยจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจชุมชนน้อยที่สุด คือกรุงเทพมหานคร โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 120 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.13 ดังภาพที่ 4.16

ภาพที่ 4.16 จำนวน MSME วิสาหกิจชุมชน สูงสุด 10 อันดับ จำแนกตามจังหวัด (หน่วย : ราย)

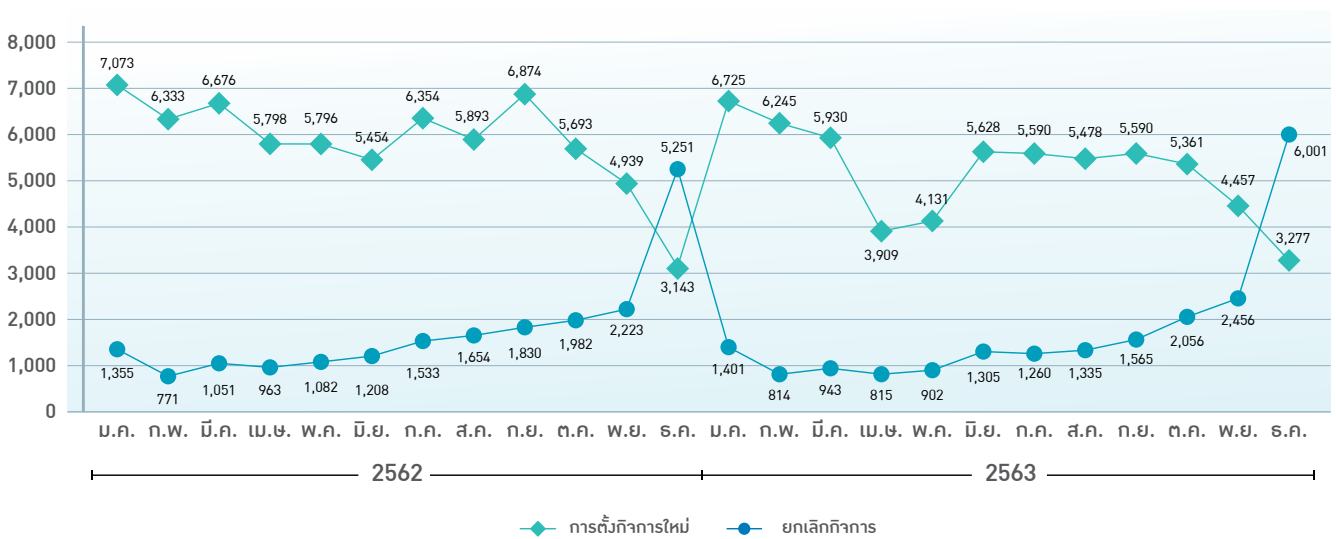
จำนวนวิสาหกิจชุมชนรวม **91,772** ราย
เพิ่มขึ้นจากปี 2562 จำนวน **6,336** ราย
ขยายตัวร้อยละ **7.42**

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

4.1.3 การจัดตั้งและยกเลิกกิจการนิติบุคคล ปี 2563

ภาพที่ 4.17 การจัดตั้งและยกเลิกกิจการนิติบุคคลของ MSME

ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

การจดทะเบียนนิติบุคคลที่จัดตั้งใหม่ในปี 2563 โดยการจดทะเบียนนิติบุคคลที่จัดตั้งใหม่จะลดต่ำลงในเดือนเมษายนและธันวาคมของทุกปี เนื่องจากในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน ปี 2563 บริษัทมหาชนจะมีจำนวนน้อย เพราะไม่ต้องส่งงบการเงิน เพื่อไปจดทะเบียนในช่วงต้นปีแทน ส่วนการยกเลิกกิจการ ในปี 2563 พบว่าจะมีทิศทางการเลิกกิจการในระดับที่คงที่ทุกช่วงของปี โดยการยกเลิกกิจการจะเพิ่มสูงขึ้นในช่วงปลายปี ส่วนการสิ้นสุดสภาพอื่นๆ ได้แก่ ว่าง ล้มละลาย พิกัดทรัพย์ แปรสภาพควบบริษัท เป็นต้น มีการดำเนินการทางทะเบียนจำนวนมาก โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายน

ตารางที่ 4.5 จำนวน MSME นิติบุคคลจดทะเบียนจัดตั้ง เลิกกิจการ และสิ้นสุดสภาพอื่นๆ รายเดือน ปี 2562 - 2563

เดือน	จัดตั้ง		การเปลี่ยนแปลง		ยกเลิกและเสร็จชำระบัญชี		การเปลี่ยนแปลง		สิ้นสุดสภาพอื่นๆ		การเปลี่ยนแปลง	
	2562	2563	ผลต่าง	ร้อยละ	2562	2563	ผลต่าง	ร้อยละ	2562	2563	ผลต่าง	ร้อยละ
มกราคม	7,073	6,725	-348	-4.92	1,355	1,401	46	3.39	193	673	480	248.70
กุมภาพันธ์	6,333	6,245	-88	-1.39	771	814	43	5.58	144	214	70	48.61
มีนาคม	6,676	5,930	-746	-11.17	1,051	943	-108	-10.28	183	183	0	0.00
เมษายน	5,798	3,909	-1,889	-32.58	963	815	-148	-15.37	182	190	8	4.40
พฤษภาคม	5,796	4,131	-1,665	-28.73	1,082	902	-180	-16.64	615	381	-234	-38.05
มิถุนายน	5,454	5,628	174	3.19	1,208	1,305	97	8.03	6,445	7,020	575	8.92
กรกฎาคม	6,354	5,590	-764	-12.02	1,533	1,260	-273	-17.81	2,426	1,587	-839	-34.58
สิงหาคม	5,893	5,478	-415	-7.04	1,654	1,335	-319	-19.29	1,434	3,065	1,631	113.74
กันยายน	6,874	5,590	-1,284	-18.68	1,830	1,565	-265	-14.48	3,767	4,520	753	19.99
ตุลาคม	5,693	5,361	-332	-5.83	1,982	2,056	74	3.73	10,121	11,311	1,190	11.76
พฤศจิกายน	4,939	4,457	-482	-9.76	2,223	2,456	233	10.48	131	1,214	1,083	826.72
ธันวาคม	3,143	3,277	134	4.26	5,251	6,001	750	14.28	120	153	33	27.50
รวมทั้งสิ้น	70,026	62,321	-7,705	-11.00	20,903	20,853	-50	-0.24	25,761	30,511	4,750	18.44

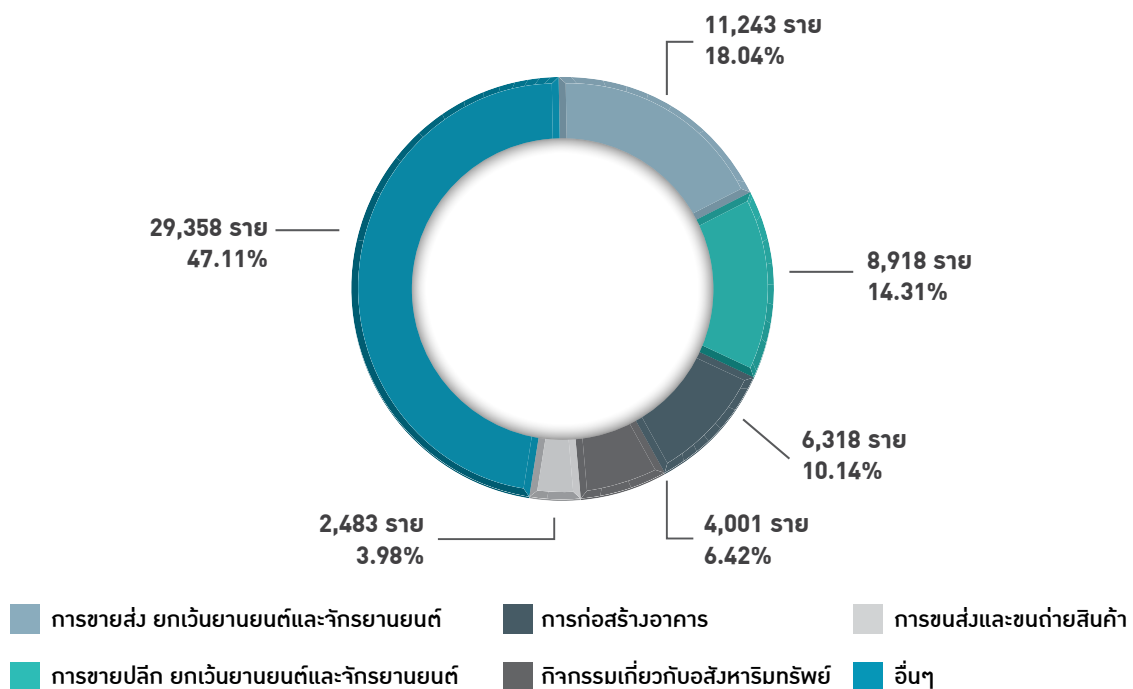
ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสอ.)
หมายเหตุ : สิ้นสภาพอื่นๆ ได้แก่ ว่าง ล้มละลาย พิกัดทรัพย์ แปรสภาพ ควบบริษัท เป็นต้น

จำนวนกิจการ MSME จัดตั้งใหม่ในปี 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 62,321 ราย ในส่วนการยกเลิกและเสร็จชำระบัญชี มีจำนวนทั้งสิ้น 20,853 ราย และสิ้นสภาพอื่นๆ จำนวนทั้งสิ้น 30,511 ราย

สำหรับนิติบุคคล MSME ที่จัดตั้งกิจการใหม่ จำแนกตามหมวดธุรกิจสูงสุด 5 อันดับ ในปี 2563 พบว่า นิติบุคคลที่จัดตั้งกิจการใหม่สูงสุดคือ ธุรกิจการขนส่ง ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์ มีจำนวน 11,243 ราย รองลงมาคือ ธุรกิจการขายปลีก ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์ จำนวน 8,918 ราย ธุรกิจการก่อสร้างอาคาร จำนวน 6,318 ราย กิจกรรมเกี่ยวกับอาหารมัทพ์ จำนวน 4,001 ราย และธุรกิจการขนส่งและขนถ่ายสินค้า จำนวน 2,483 ราย ตามลำดับ

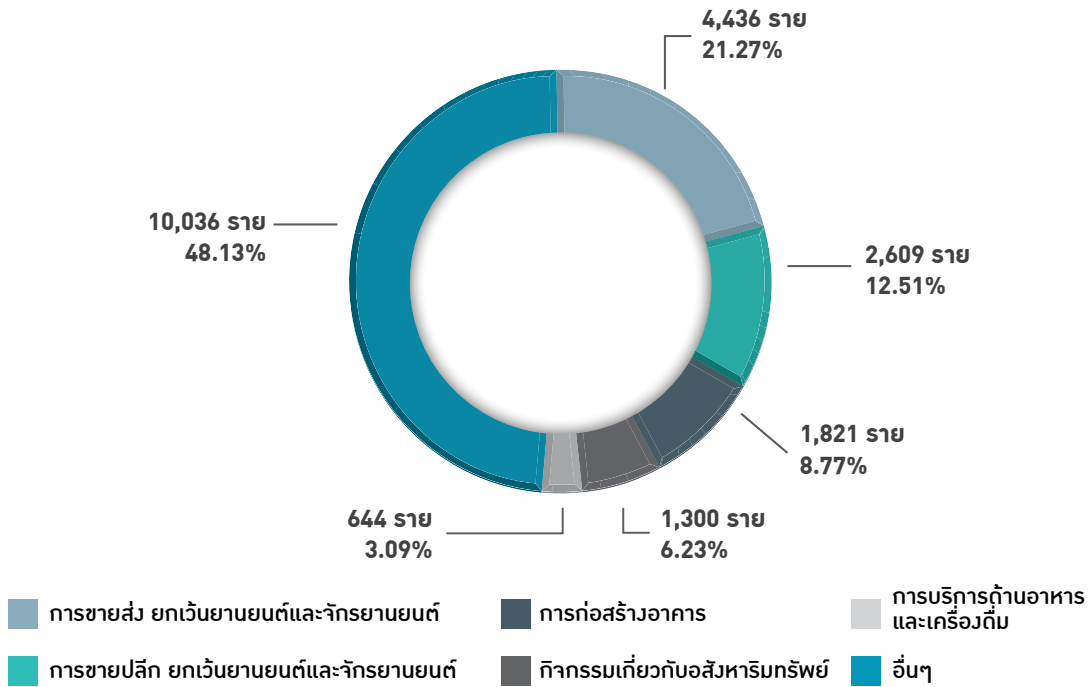
ภาพที่ 4.18 แสดงจำนวนนิติบุคคล MSME ที่จดทะเบียนจัดตั้งใหม่สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2563

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สำหรับนิติบุคคล MSME ที่จดทะเบียนเลิก จำแนกตามหมวดธุรกิจ (หมวดย่อย) สูงสุด 5 อันดับ ในปี 2563 ได้แก่ ธุรกิจการขนส่ง ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์ มีจำนวน 4,436 ราย รองลงมาคือ ธุรกิจการขายปลีก ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์ จำนวน 2,609 ราย ธุรกิจการก่อสร้างอาคาร จำนวน 1,828 ราย กิจกรรมเกี่ยวกับอาหารมัทพ์ จำนวน 1,300 ราย และการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 644 ราย ตามลำดับ

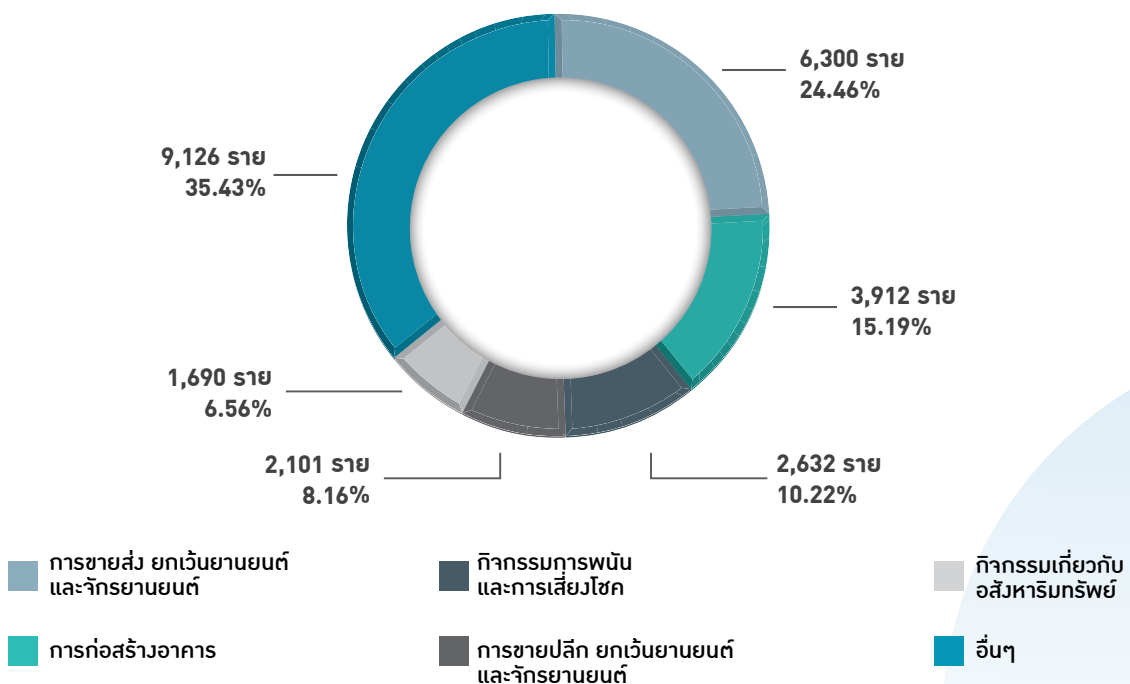
ภาพที่ 4.19 แสดงจำนวนนิติบุคคล MSME ที่จดทะเบียนเลิกกิจการสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2563

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สำหรับนิติบุคคล MSME ที่สิ้นสภาพอื่นๆ จำแนกตามหมวดธุรกิจ (หมวดย่อย) สูงสุด 5 อันดับ ในปี 2563 ได้แก่ การขายส่ง ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์ มีจำนวน 6,300 ราย รองลงมาคือ ธุรกิจการก่อสร้างอาคาร จำนวน 3,912 ราย กิจกรรมการพนันและการเสี่ยงโชค จำนวน 2,632 ราย การขายปลีก ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์ จำนวน 2,101 ราย และกิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ จำนวน 1,690 ราย ตามลำดับ

ภาพที่ 4.20 แสดงจำนวนนิติบุคคล MSME ที่เป็นสถานะสิ้นสภาพอื่นๆ สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2563

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

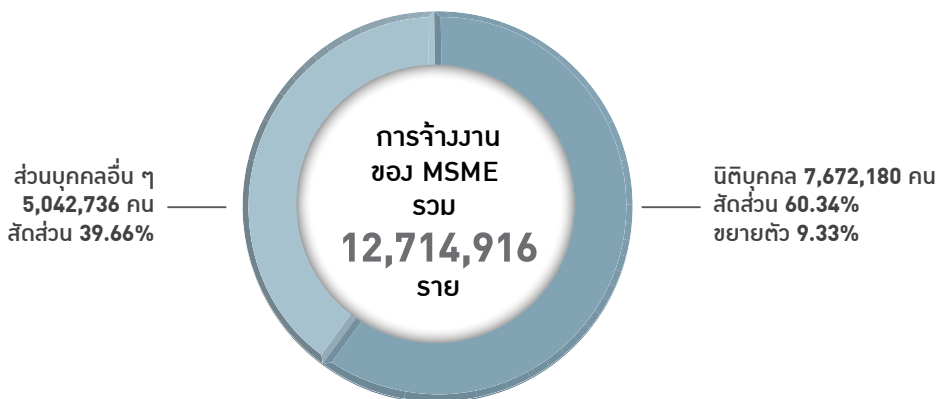
4.2 การจ้างงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

4.2.1 ภาพรวมการจ้างงานตามนิยามใหม่

การจ้างงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในปี 2563 โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มตามประเภทการจัดตั้ง หรือการจดทะเบียน คือสถิติการจ้างงานในกลุ่มวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคล และสถิติการจ้างงานที่ไม่ใช่นิติบุคคล ซึ่งภาพรวมการจ้างงานในวิสาหกิจของไทยนั้น พบว่า ในปี 2563 มีการจ้างงานในกิจการทุกขนาดรวมทั้งสิ้น 17,734,161 คน โดยเป็นการจ้างงานในวิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) 5,019,245 คน และเป็นการจ้างงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) จำนวน 12,714,916 คน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 71.70 ของการจ้างงานรวมทั้งหมด โดยที่วิสาหกิจขนาดย่อม (Micro) จะมีสัดส่วนต่อการจ้างงานรวมสูงที่สุด ถึงร้อยละ 29.74 และยังมีสัดส่วนต่อ MSME สูงที่สุดถึงร้อยละ 41.48

เมื่อพิจารณาถึงการจ้างงาน MSME ที่จำแนกตามประเภทการจัดตั้งปี 2563 นั้น สามารถจำแนกได้ 2 ประเภท ได้แก่ **การจ้างงานนิติบุคคล** มีจำนวน 7,672,180 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60.34 ของการจ้างงาน MSME รวมทั้งประเทศ และ**การจ้างงานส่วนบุคคลและอื่นๆ** มีจำนวน 5,042,736 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 39.66 ของการจ้างงาน MSME รวมทั้งประเทศ ดังภาพที่ 4.21 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพที่ 4.21 การจ้างงาน MSME จำแนกตามประเภทการจัดตั้ง ปี 2563

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สำหรับการจ้างงานของ MSME ปี 2563 พบว่า มีการจ้างงาน MSME อยู่ในกลุ่มภาคการบริการมากที่สุด จำนวน 5,551,599 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.44 ของการจ้างงานภาคการบริการทั่วประเทศ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.91 เมื่อเทียบกับการจ้างงานในภาคการบริการของ MSME ในปีที่ผ่านมา รองลงมาอยู่ในภาคการค้า จำนวน 4,240,446 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79.47 ของการจ้างงานภาคการค้าทั่วประเทศ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.19 อยู่ในภาคการผลิต จำนวน 2,859,069 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 55.62 ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.19 และอยู่ในภาคธุรกิจเกษตร (เฉพาะธุรกิจนิติบุคคล) จำนวน 63,402 คน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.66 ส่วนวิสาหกิจชุมชนในภาคเกษตรไม่มีการจ้างงาน ดังตารางที่ 4.6 - 4.7

ตารางที่ 4.6 จำนวนการจ้างงานของวิสาหกิจ จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2562 – ปี 2563

(หน่วย : คน)

กลุ่มธุรกิจ	Micro		SE		ME		MSME		LE		Total	
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563
	ผู้ประกอบการรวม	5,425,830	5,274,729	4,189,441	4,997,999	2,445,098	2,442,188	12,060,369	12,714,916	5,296,687	5,019,245	17,357,056
• ภาคการค้า	2,261,239	2,235,342	1,088,740	1,381,625	569,510	623,479	3,919,489	4,240,446	1,119,945	1,095,480	5,039,434	5,335,926
• ภาคการบริการ	2,362,160	2,228,014	1,941,146	2,317,025	1,039,681	1,006,960	5,342,987	5,551,999	1,728,834	1,617,000	7,071,821	7,168,999
• ภาคการผลิต	791,681	798,624	1,136,538	1,270,131	815,789	790,314	2,744,008	2,859,069	2,419,111	2,281,066	5,163,119	5,140,135
• ภาคการเกษตร	10,750	12,749	23,017	29,218	20,118	21,435	53,885	63,402	28,797	25,699	82,682	89,101
นิติบุคคล	1,685,512	1,534,411	3,053,126	3,861,684	2,278,995	2,276,085	7,017,633	7,672,180	5,242,492	4,965,050	12,260,125	12,637,230
• ภาคการค้า	482,022	456,125	793,451	1,086,336	525,864	579,833	1,801,337	2,122,294	1,101,880	1,077,415	2,903,217	3,199,709
• ภาคการบริการ	1,006,029	871,883	1,470,545	1,846,424	963,354	930,633	3,439,928	3,648,940	1,704,255	1,592,421	5,144,183	5,241,361
• ภาคการผลิต	186,711	193,654	766,113	899,706	769,659	744,184	1,722,483	1,837,544	2,407,560	2,269,515	4,130,043	4,107,059
• ภาคการเกษตร	10,750	12,749	23,017	29,218	20,118	21,435	53,885	63,402	28,797	25,699	82,682	89,101
ส่วนบุคคลและอื่นๆ	3,740,318	3,740,318	1,136,315	1,136,315	166,103	166,103	5,042,736	5,042,736	54,195	54,195	5,096,931	5,096,931
• ภาคการค้า	1,779,217	1,779,217	295,289	295,289	43,646	43,646	2,118,152	2,118,152	18,065	18,065	2,136,217	2,136,217
• ภาคการบริการ	1,356,131	1,356,131	470,601	470,601	76,327	76,327	1,903,059	1,903,059	24,579	24,579	1,927,638	1,927,638
• ภาคการผลิต	604,970	604,970	370,425	370,425	46,130	46,130	1,021,525	1,021,525	11,551	11,551	1,033,076	1,033,076

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสอ.)

ตารางที่ 4.7 สัดส่วนการจ้างงานตามกลุ่มธุรกิจ จำแนกตามขนาด ปี 2562 – ปี 2563

สัดส่วนต่อกลุ่มธุรกิจ (ร้อยละ)	Micro		SE		ME		MSME		LE		Total	
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563
	ภาคการค้า	44.87	41.89	21.60	25.89	11.30	11.68	77.78	79.47	22.22	20.53	100.00
• ภาคการค้าส่ง การขายปลีก และซ่อมแซมยานยนต์	45.63	44.37	21.87	24.27	9.07	9.57	76.56	78.21	23.44	21.79	100.00	100.00
• ภาคการค้าส่ง ยกเว้นซ่อมแซมยานยนต์	25.63	22.67	29.34	35.16	18.14	17.73	73.11	75.55	26.89	24.45	100.00	100.00
• ภาคการค้าปลีก ยกเว้นซ่อมแซมยานยนต์	55.81	53.09	17.06	20.61	7.93	8.51	80.80	82.20	19.20	17.80	100.00	100.00
ภาคการบริการ	33.40	31.08	27.45	32.32	14.70	14.05	75.55	77.44	24.45	22.56	100.00	100.00
ภาคการผลิต	15.33	15.54	22.01	24.71	15.80	15.38	53.15	55.62	46.85	44.38	100.00	100.00
ภาคธุรกิจเกษตร	13.00	14.31	27.84	32.79	24.33	24.06	65.17	71.16	34.83	28.84	100.00	100.00
รวม	31.26	29.74	24.14	28.18	14.09	13.77	69.48	71.70	30.52	28.30	100.00	100.00

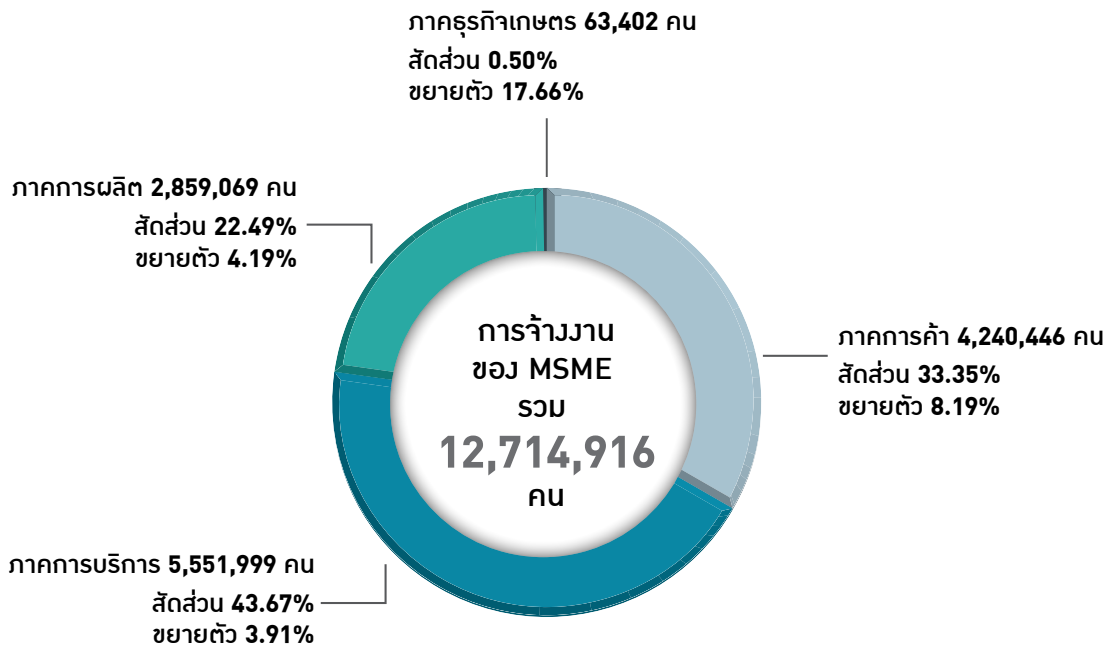

สัดส่วนต่อขนาด	Micro		SE		ME		MSME		LE		Total	
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563
	ภาคการค้า	41.68	42.38	25.99	27.64	23.29	25.53	32.50	33.35	21.14	21.83	29.03
• ภาคการค้าส่ง การขายปลีก และซ่อมแซมยานยนต์	6.02	6.13	3.74	3.54	2.66	2.86	4.55	4.48	3.17	3.16	4.13	4.11
• ภาคการค้าส่ง ยกเว้นซ่อมแซมยานยนต์	7.49	7.54	11.10	12.34	11.76	12.74	9.61	10.43	8.05	8.55	9.13	9.89
• ภาคการค้าปลีก ยกเว้นซ่อมแซมยานยนต์	28.17	28.70	11.15	11.76	8.88	9.94	18.34	18.44	9.93	10.11	15.78	16.08
ภาคการบริการ	43.54	42.24	46.33	46.36	42.52	41.23	44.30	43.67	32.64	32.22	40.74	40.42
ภาคการผลิต	14.59	15.14	27.13	25.41	33.36	32.36	22.75	22.49	45.67	45.45	29.75	28.98
ภาคธุรกิจเกษตร	0.20	0.24	0.55	0.58	0.82	0.88	0.45	0.50	0.54	0.51	0.48	0.50
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาการจ้างงานของ MSME ที่กระจายตัวตามกลุ่มธุรกิจ ในปี 2563 นั้น พบว่า ในภาคการผลิต มีการจ้างงานเพียงร้อยละ 22.49 ของการจ้างงาน MSME ทั้งหมด ในขณะที่ภาคการบริการ มีการจ้างงานในสัดส่วนสูงสุดคือ ร้อยละ 43.67 ของการจ้างงาน MSME ทั้งหมด ส่วนภาคการค้า มีการจ้างงานร้อยละ 33.35 ของการจ้างงาน MSME ทั้งหมด ดังภาพที่ 4.22

ภาพที่ 4.22 การจ้างงาน MSME จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2563

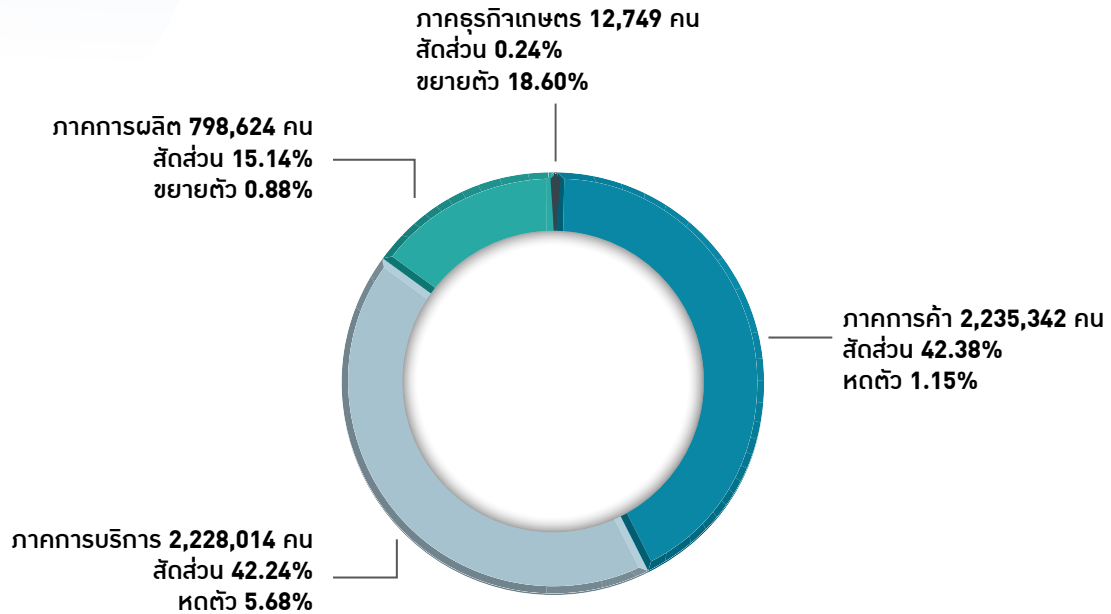

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

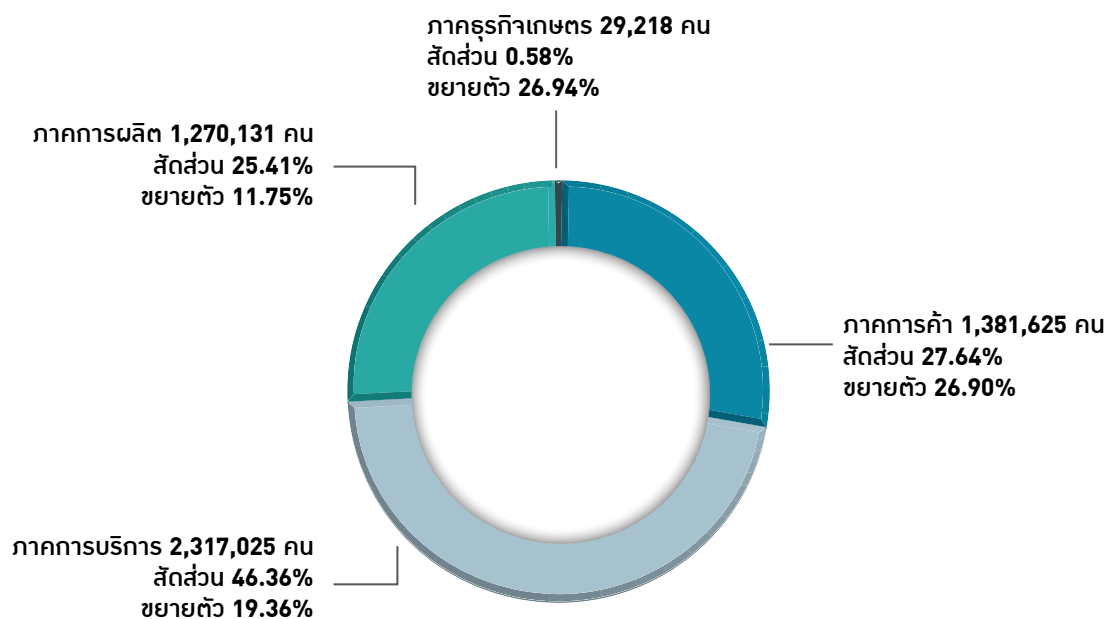
เมื่อพิจารณาการจ้างงานตามกลุ่มวิสาหกิจ พบว่า วิสาหกิจขนาดย่อม (Micro) กระจายตัวอยู่ในกลุ่มภาคการค้า มากที่สุด จำนวน 2,235,342 คน คิดเป็นร้อยละ 42.38 ของการจ้างงานวิสาหกิจขนาดย่อมทั้งหมด โดยในภาคการบริการ มีการจ้างงาน 2,228,014 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 42.24 ภาคการผลิต มีจำนวน 798,624 คน คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 15.14 ส่วนวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) กระจายตัวอยู่ในกลุ่มภาคการบริการ มากที่สุด จำนวน 2,317,025 คน คิดเป็น ร้อยละ 46.36 ของการจ้างงานวิสาหกิจขนาดย่อมทั้งหมด โดยในภาคการค้า มีการจ้างงาน 1,381,625 คน คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 27.64 ภาคการผลิต มีจำนวน 1,270,131 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.41 ในส่วนวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) พบว่ามีลักษณะการกระจายตัวของวิสาหกิจอยู่ในภาคการบริการมากที่สุด จำนวน 1,006,960 คน คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 41.23 ของการจ้างงานวิสาหกิจขนาดกลางทั้งหมด ส่วนภาคการผลิต มีจำนวน 790,314 คน คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 32.36 ภาคการค้า มีจำนวน 623,479 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.53 ดังภาพที่ 4.23

ภาพที่ 4.23 การจำนวนขอวิสาหกิจขนาดย่อย (Micro) วิสาหกิจขนาดย่อม (SE) และวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2563

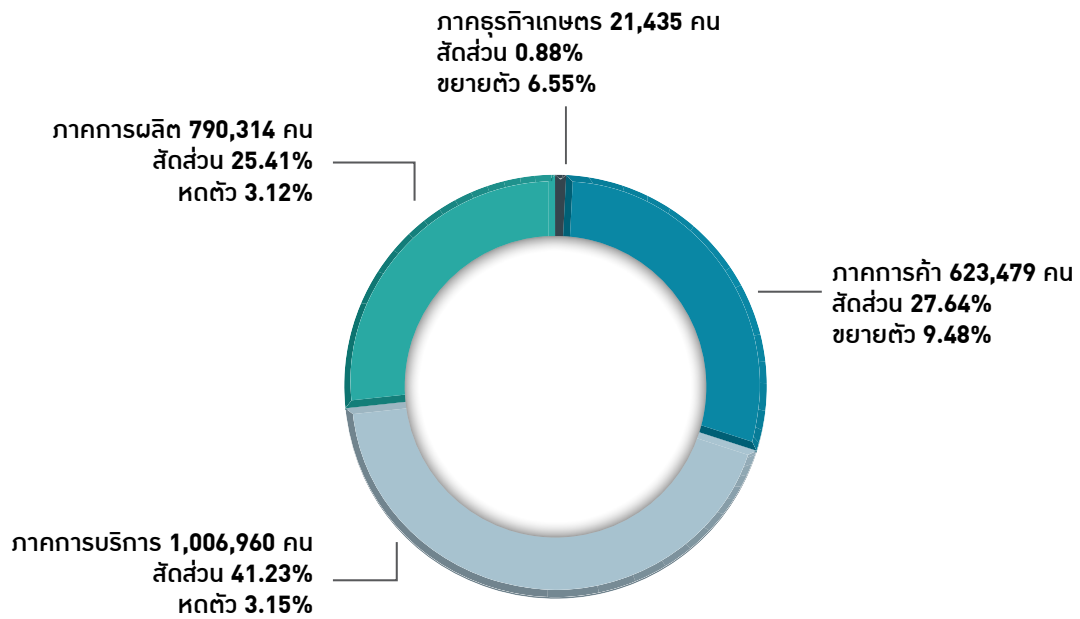
การจำนวนขอวิสาหกิจขนาดย่อย (Micro) จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2563

การจำนวนขอวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2563

การจ้างงานของวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2563

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สำหรับการจ้างงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หมวดใหญ่ TSIC 2552) ปี 2563 พบว่า เป็นการจ้างงานในกิจกรรมการขายส่งและการขายปลีก (หมวด G) มากที่สุด มีการจ้างงานรวมทั้งสิ้น 4,240,446 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.35 ของการจ้างงาน MSME ทั้งประเทศ รองลงมาคือ กิจกรรมการผลิต (หมวด C) มีการจ้างงาน รวมทั้งสิ้น 2,750,470 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.63 และกิจกรรมที่พักแรมและบริการด้านอาหาร (หมวด I) มีการจ้างงาน รวมทั้งสิ้น 1,259,749 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.91 ดังภาพที่ 4.24

ภาพที่ 4.24 การจ้างงาน MSME จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หมวดใหญ่ TSIC 2552) ปี 2563

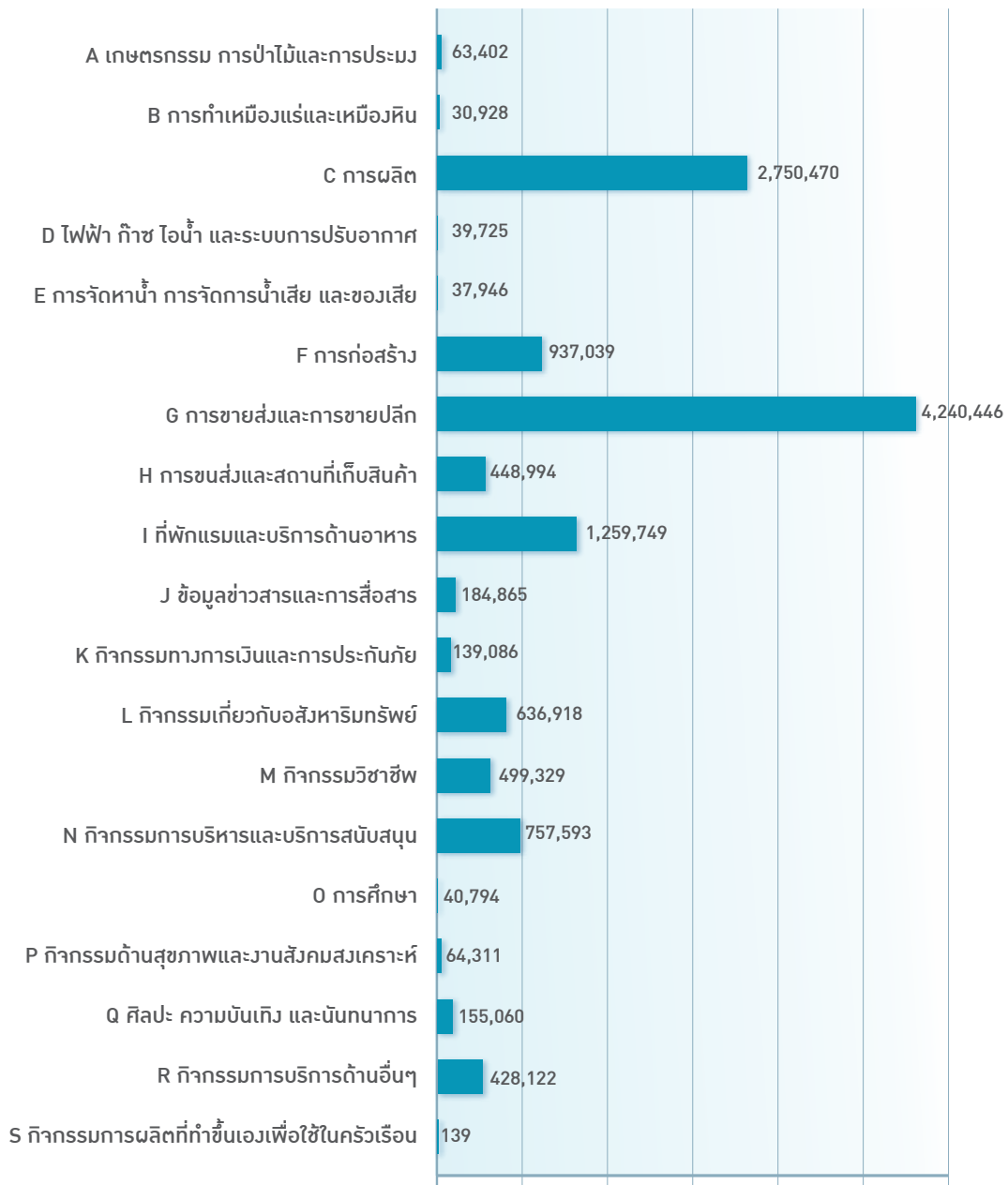
การจ้างงาน MSME จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2563

การจ้างงาน MSME รวม **12,714,916** คน

เป็นการจ้างงานของวิสาหกิจขนาดย่อม จำนวน **5,274,729** คน

เป็นการจ้างงานของวิสาหกิจขนาดย่อม จำนวน **4,997,999** คน

เป็นการจ้างงานของวิสาหกิจขนาดกลาง จำนวน **2,442,188** คน

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนการจ้างงาน จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ และรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย (TSIC 2552) 2 หลัก สูงสุด 10 อันดับ ปี 2563 พบว่า สาขาที่มีจำนวนการจ้างงานสูงสุด คือ สาขาการขายปลีก ยกเว้นยานยนต์ และจักรยานยนต์ มีจำนวนการจ้างงานรวมทั้งสิ้น 2,852,198 คน โดยที่ MSME มีจำนวนการจ้างงานรวม 2,344,538 คน รองลงมาเป็นสาขาการขนส่ง ยกเว้นยานยนต์ และจักรยานยนต์ มีจำนวนการจ้างงานทั้งสิ้น 1,754,698 คน โดยที่ MSME มีจำนวนการจ้างงานรวม 1,325,719 คน ส่วนสาขาการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม มีจำนวนการจ้างงานทั้งสิ้น 1,108,680 คน โดยที่ MSME มีจำนวนการจ้างงานรวม 990,132 คน ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 จำนวนการจ้างงาน จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ และรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรม ประเทศไทย 2 หลัก (TSIC 2552) 2 หลัก สูงสุด 10 อันดับ ปี 2563 (หน่วย : คน)

TSIC 2 หลัก	รายละเอียด รหัสมาตรฐานอุตสาหกรรม	Micro	SE	ME	MSME	LE	Total
47	การขายปลีก ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์	1,514,109	587,731	242,698	2,344,538	507,660	2,852,198
46	การขายส่ง ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์	397,749	616,926	311,044	1,325,719	428,979	1,754,698
56	การบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม	602,568	327,293	60,271	990,132	118,548	1,108,680
68	กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	309,350	252,153	75,415	636,918	74,407	711,325
41	การก่อสร้างอาคาร	163,082	357,968	97,515	618,565	109,233	727,798
45	การขายส่งการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	323,484	176,968	69,737	570,189	158,841	729,030
10	การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร	196,119	197,853	109,661	503,633	524,973	1,028,606
96	กิจกรรมการบริการอื่นๆ ส่วนบุคคล	282,538	66,835	12,639	362,012	3,919	365,931
49	การขนส่งทางบก และการขนส่งทางท่อลำเลียง	95,938	135,832	78,323	310,093	109,815	419,908
55	ที่พักแรม	69,575	124,518	75,524	269,617	69,135	338,752
	อื่นๆ	1,320,217	2,153,922	1,309,361	4,783,500	2,913,735	7,697,235
	รวมทั้งสิ้น	5,274,729	4,997,999	2,442,188	12,714,916	5,019,245	17,734,161

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

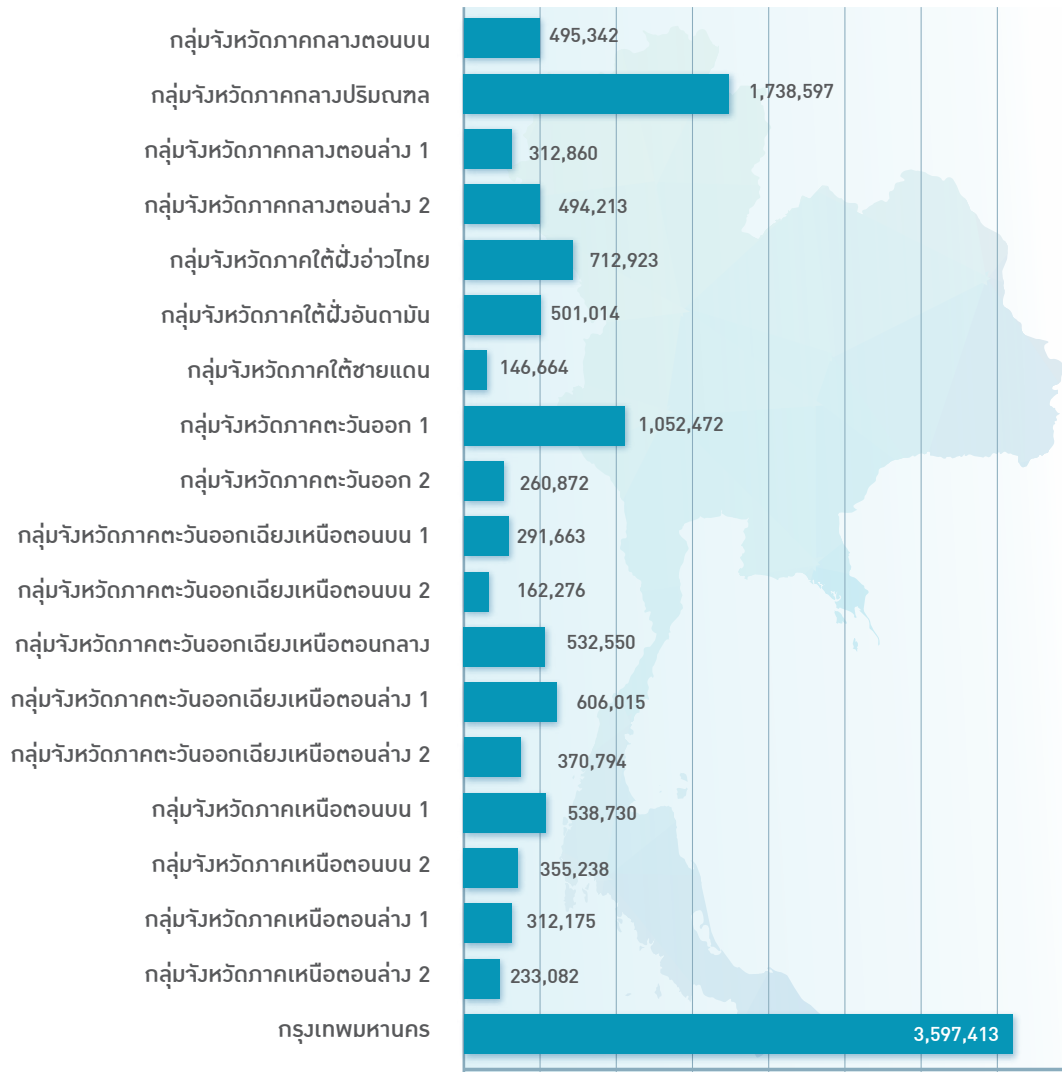
เมื่อพิจารณาถึงการจ้างงานของ MSME จำแนกตามพื้นที่ พบว่า มีการกระจายตัวของการจ้างงานอยู่ในกรุงเทพมหานครสูงที่สุด จำนวน 3,597,413 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.29 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รองลงมาคือ กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ปริมณฑล (ประกอบด้วย นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ) จำนวน 1,738,597 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.67 และภาคตะวันออกเฉียง 1 (ประกอบด้วย ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง) จำนวน 1,052,472 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.28 ตามลำดับ ดังภาพที่ 4.25

ทั้งนี้ หากพิจารณาจังหวัดที่มีการจ้างงานของ MSME สูงสุด รองลงไปจากกรุงเทพมหานคร คือ ชลบุรี มีการจ้างงาน จำนวน 687,624 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.41 รองลงมาคือ สมุทรปราการ มีการจ้างงาน จำนวน 611,791 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.81 และนนทบุรี มีการจ้างงาน จำนวน 452,498 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.56 ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีการจ้างงานของ MSME น้อยที่สุด ได้แก่ แม่ฮ่องสอน ซึ่งมีการจ้างงานจำนวน 16,828 คนเท่านั้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.13

ภาพที่ 4.25 การจ้างงาน MSME จำแนกตามกลุ่มจังหวัด ปี 2563 (หน่วย : คน)

การจ้างงาน MSME จำแนกตามกลุ่มจังหวัด ปี 2563

การจ้างงาน MSME รวม **12,714,916** คน
เพิ่มขึ้นจากปี 2562 จำนวน **654,547** คน
ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ **5.43**

เมื่อพิจารณาจากจำนวนการจ้างงาน จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ตามขนาด และจังหวัด สามารถพิจารณา จำแนกตามขนาดของวิสาหกิจ (ปรากฏในภาคผนวกตารางสถิติ) ได้ดังนี้

วิสาหกิจขนาดย่อม (Micro) มีการจ้างงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ มากที่สุด โดยมีการจ้างงานสูงถึง 2,235,342 คน ซึ่งจังหวัดที่มีการจ้างงานสูงที่สุดในหมวด G นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ นครราชสีมา ชลบุรี และเชียงใหม่ ตามลำดับ รองลงมาคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด C การผลิตอุตสาหกรรม โดยมีการจ้างงานจำนวน 779,553 คน ซึ่งจังหวัดที่มีการจ้างงานสูงที่สุดในหมวด C นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สุรินทร์ แพร่ และเชียงใหม่ ตามลำดับ

วิสาหกิจขนาดย่อม (SE) มีการจ้างงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ มากที่สุด โดยมีการจ้างงานจำนวน 1,381,625 คน ซึ่งจังหวัดที่มีการจ้างงานสูงที่สุดในหมวด G นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สมุทรปราการ นนทบุรี และชลบุรี ตามลำดับ รองลงมาคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด C การผลิตอุตสาหกรรม โดยมีการจ้างงานจำนวน 1,213,863 คน ซึ่งจังหวัดที่มีการจ้างงานสูงที่สุดในหมวด C นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สมุทรปราการ สมุทรสาคร และชลบุรี ตามลำดับ

วิสาหกิจขนาดกลาง (ME) มีการจ้างงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด C การผลิตอุตสาหกรรม มากที่สุด โดยมีการจ้างงานจำนวน 757,054 คน ซึ่งจังหวัดที่มีการจ้างงานสูงที่สุดในหมวด C นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สมุทรปราการ สมุทรสาคร และชลบุรี ตามลำดับ รองลงมาคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ โดยมีการจ้างงานจำนวน 623,479 คน ซึ่งจังหวัดที่มีการจ้างงานสูงที่สุดในหมวด G นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สมุทรปราการ นนทบุรี และปทุมธานี ตามลำดับ

วิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) มีการจ้างงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด C การผลิตอุตสาหกรรม มากที่สุด โดยมีการจ้างงานจำนวน 2,248,348 คน ซึ่งจังหวัดที่มีการจ้างงานสูงที่สุดในหมวด C นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สมุทรปราการ ชลบุรี และพระนครศรีอยุธยา ตามลำดับ รองลงมาคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ โดยมีการจ้างงานจำนวน 1,095,480 คน ซึ่งจังหวัดที่มีการจ้างงานสูงที่สุดในหมวด G นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สมุทรปราการ นนทบุรี และปทุมธานี ตามลำดับ

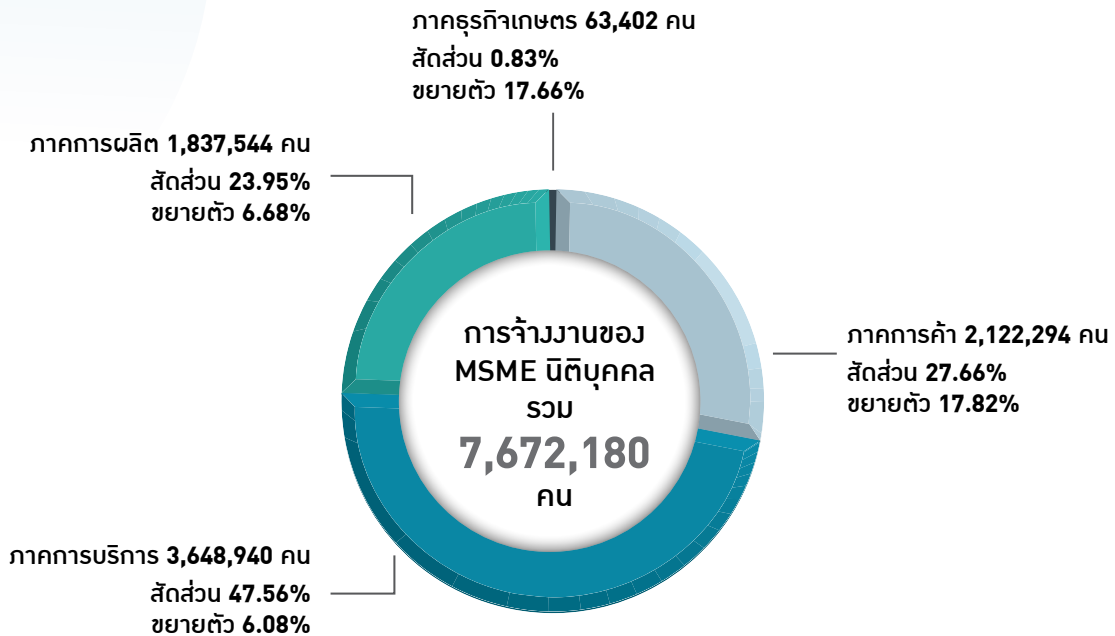
4.2.2 ภาพรวมการจ้างงานของวิสาหกิจ จำแนกตามประเภทการจัดตั้ง

4.2.2.1 ภาพรวมการจ้างงาน MSME ที่เป็นนิติบุคคล

สำหรับการจ้างงานในกลุ่มวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคล พบว่า ในปี 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 7,672,180 คน ขณะที่ในปีก่อนหน้า มีจำนวนทั้งสิ้น 7,017,633 คน เพิ่มขึ้น 654,547 คน ขยายตัวร้อยละ 9.33 โดยอยู่ในภาคการบริการมากที่สุด จำนวน 3,648,940 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 47.56 ของการจ้างงาน MSME นิติบุคคลรวมทั้งประเทศ ขยายตัวร้อยละ 6.08 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา รองลงมาอยู่ในภาคการค้า มีจำนวน 2,122,294 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.66 ขยายตัวร้อยละ 17.82 ภาคการผลิต จำนวน 1,837,544 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.95 ขยายตัวร้อยละ 6.68 ส่วนในภาคธุรกิจเกษตร มีจำนวน 63,402 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.83 ขยายตัวร้อยละ 17.66 ดังภาพที่ 4.26

ภาพที่ 4.26 การจ้างงาน MSME นิติบุคคล จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2563

การจ้างงาน MSME นิติบุคคล จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2563

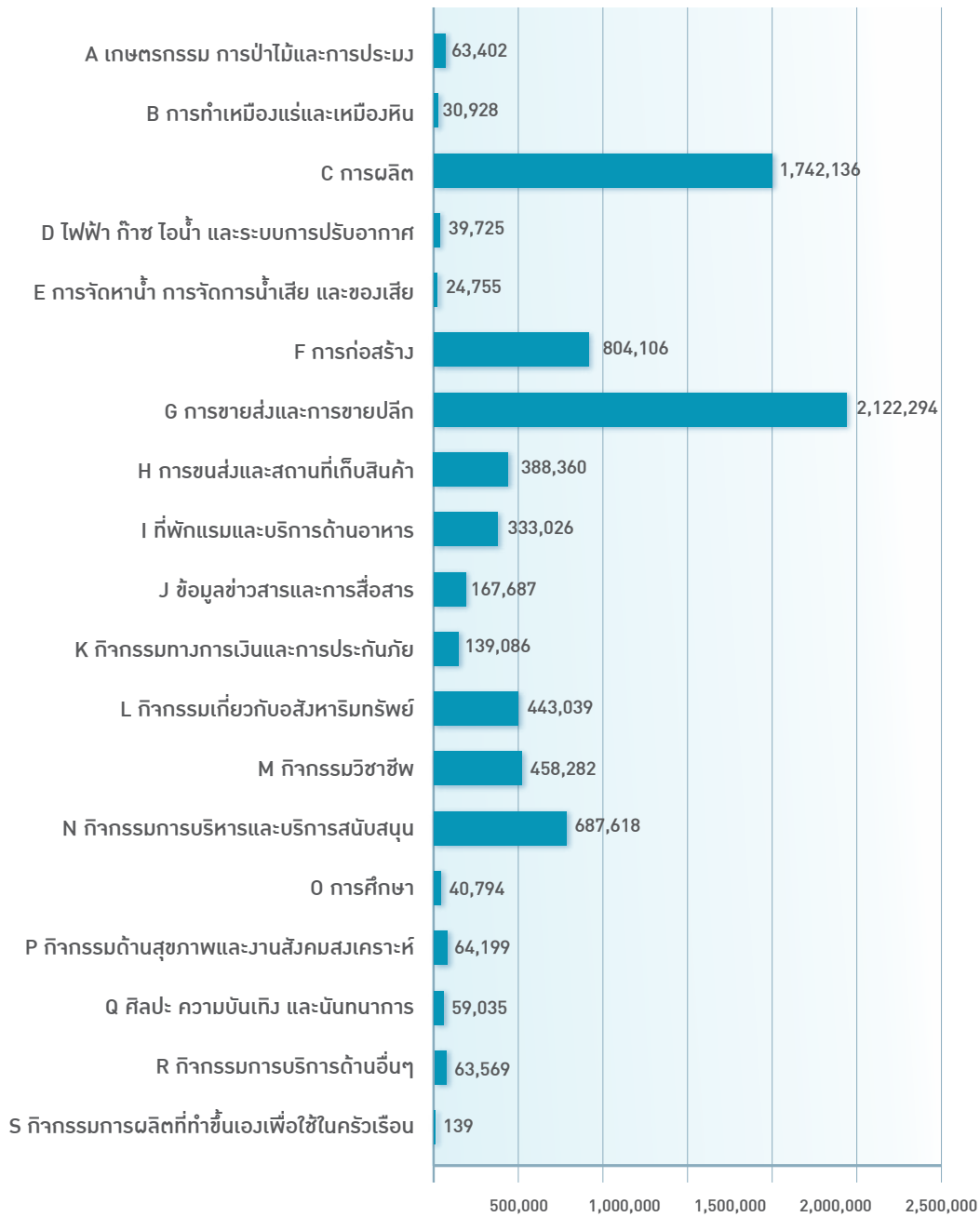

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาถึงการจ้างงาน MSME ที่เป็นนิติบุคคล ที่จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจสูงสุด 10 อันดับ ปี 2563 พบว่า มีการจ้างงาน MSME ที่เป็นนิติบุคคลอยู่ในหมวดใหญ่การขายส่งและขายปลีก (หมวด G) จำนวน 2,122,294 คน ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการขายส่ง ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์ มากที่สุด มีจำนวน 1,064,051 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.87 ของการจ้างงาน MSME ที่เป็นนิติบุคคลทั้งประเทศ รองลงมาคือ หมวดด้านการผลิต (หมวด C) มีการจ้างงานรวม 1,742,136 คน ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร มีการจ้างงาน MSME ที่เป็นนิติบุคคลจำนวน 227,543 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.89 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 2.88 และหมวดการก่อสร้าง (หมวด F) มีการจ้างงาน MSME ที่เป็นนิติบุคคล จำนวน 804,106 คน ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการก่อสร้างอาคาร มีการจ้างงาน MSME ที่เป็นนิติบุคคล จำนวน 531,808 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.93 ดังภาพที่ 4.27 และ 4.28

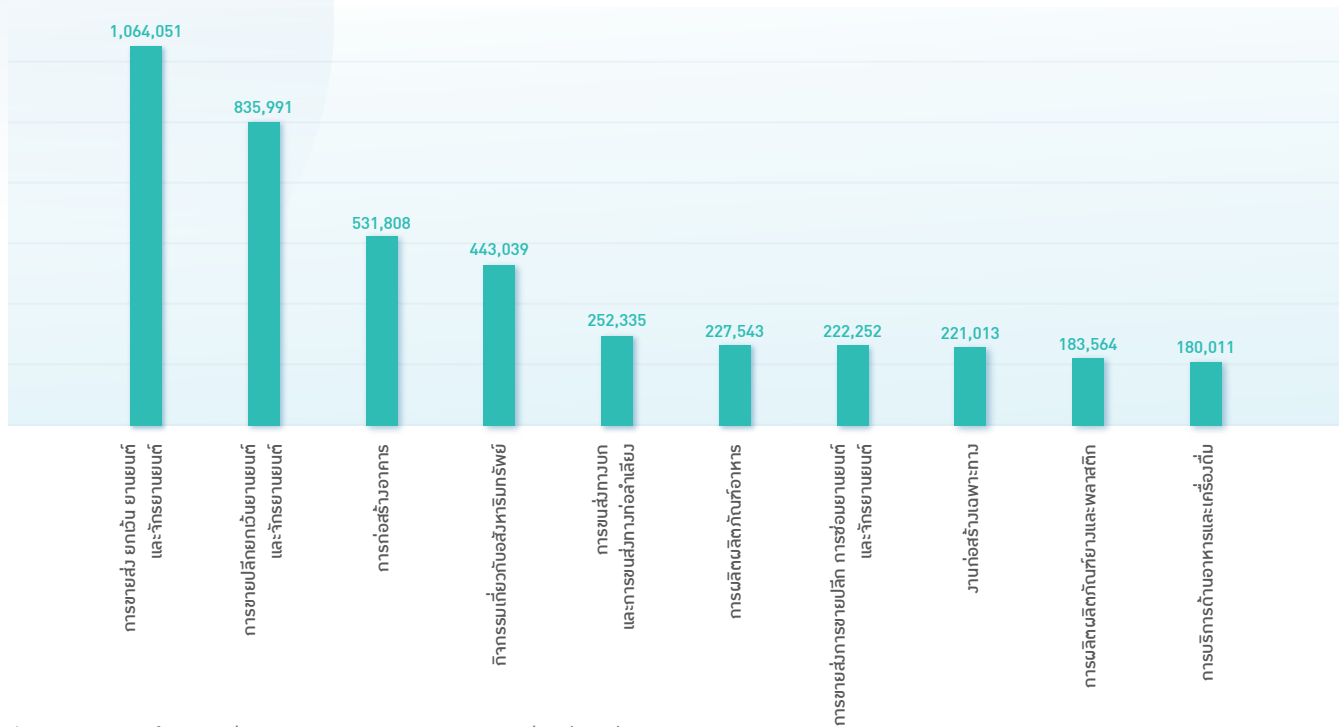
ภาพที่ 4.27 การจ้างงาน MSME นิติบุคคล จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หมวดใหญ่ TSIC 2552) ปี 2563

การจ้างงาน MSME นิติบุคคล จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2563

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

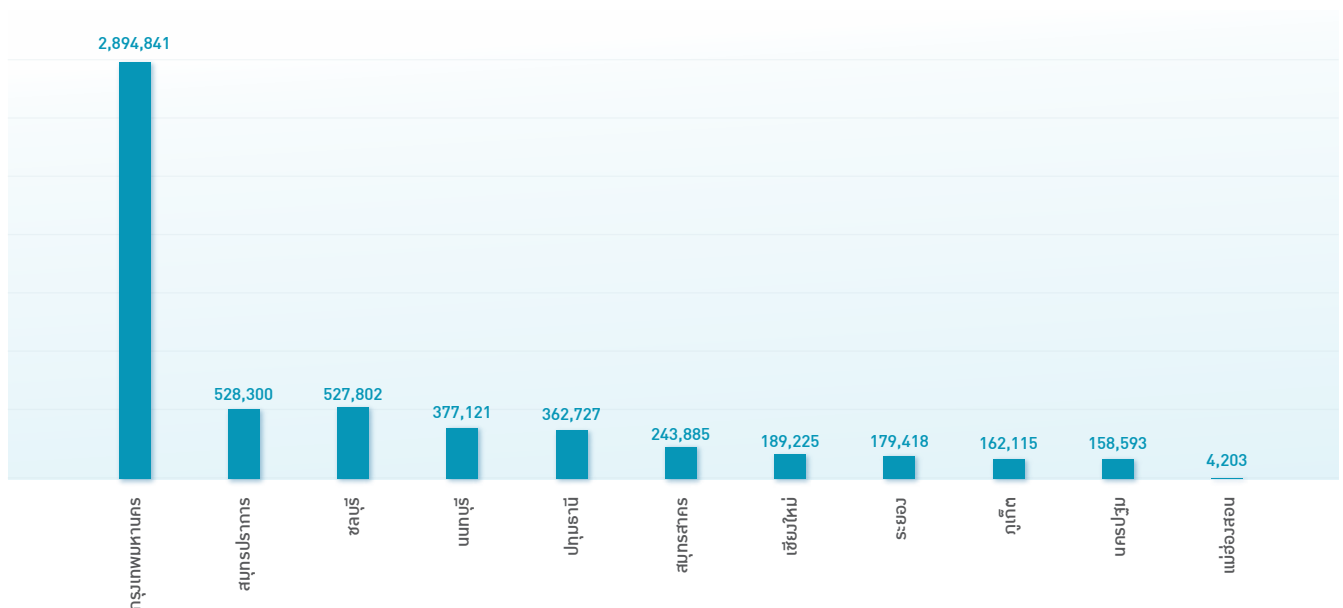
ภาพที่ 4.28 การจ้างงาน MSME นิติบุคคล จำแนกตามรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย 2 หลัก (หมวดย่อย TSIC 2552) สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2563 (หน่วย : คน)

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สำหรับจังหวัดที่มีการจ้างงาน MSME ที่เป็นนิติบุคคลสูงสุด คือ กรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 2,894,841 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.73 ของการจ้างงาน MSME ที่เป็นนิติบุคคลทั้งประเทศ รองลงมาอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวน 528,300 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.89 โดยจังหวัดที่มีการจ้างงาน MSME ที่เป็นนิติบุคคลน้อยที่สุด คือจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 4,203 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.05 ดังภาพที่ 4.29

ภาพที่ 4.29 การจ้างงาน MSME นิติบุคคล จำแนกตามจังหวัด ปี 2563 (หน่วย : คน)

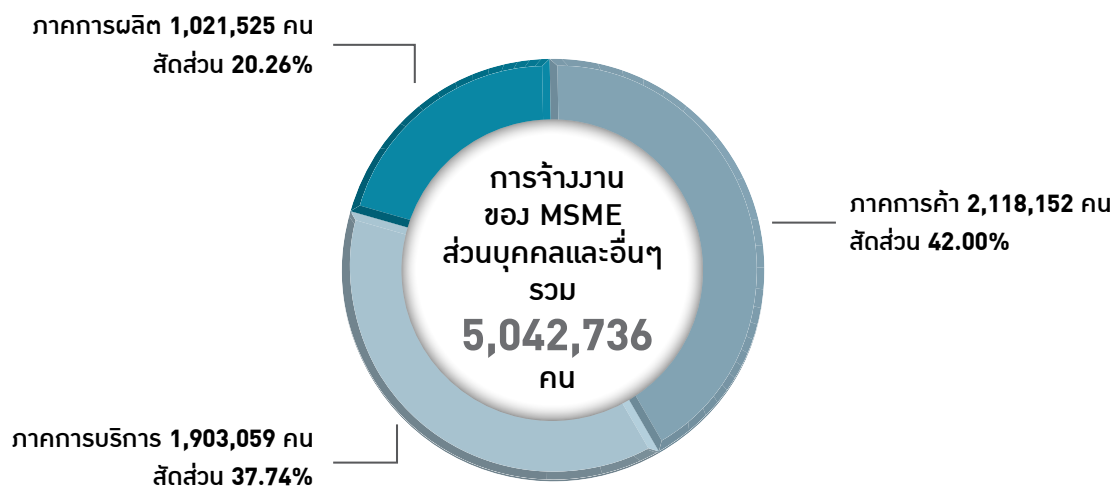

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

4.2.2.2 การจ้างงาน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ

ส่วนการจ้างงานในกลุ่มวิสาหกิจส่วนบุคคลและอื่นๆ นั้น พบว่า ในปี 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 5,096,931 คน ซึ่งเป็นการจ้างงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) จำนวน 5,042,736 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 98.94 ของการจ้างงานในกลุ่มวิสาหกิจส่วนบุคคลและอื่นๆ รวมทั้งประเทศ โดยอยู่ในภาคการค้ามากที่สุด จำนวน 2,118,152 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 42.00 รองลงมาอยู่ในภาคการบริการ มีจำนวน 1,903,059 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.74 ส่วนภาคการผลิต จำนวน 1,021,525 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.26 ดังภาพที่ 4.30

ภาพที่ 4.30 การจ้างงาน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2563

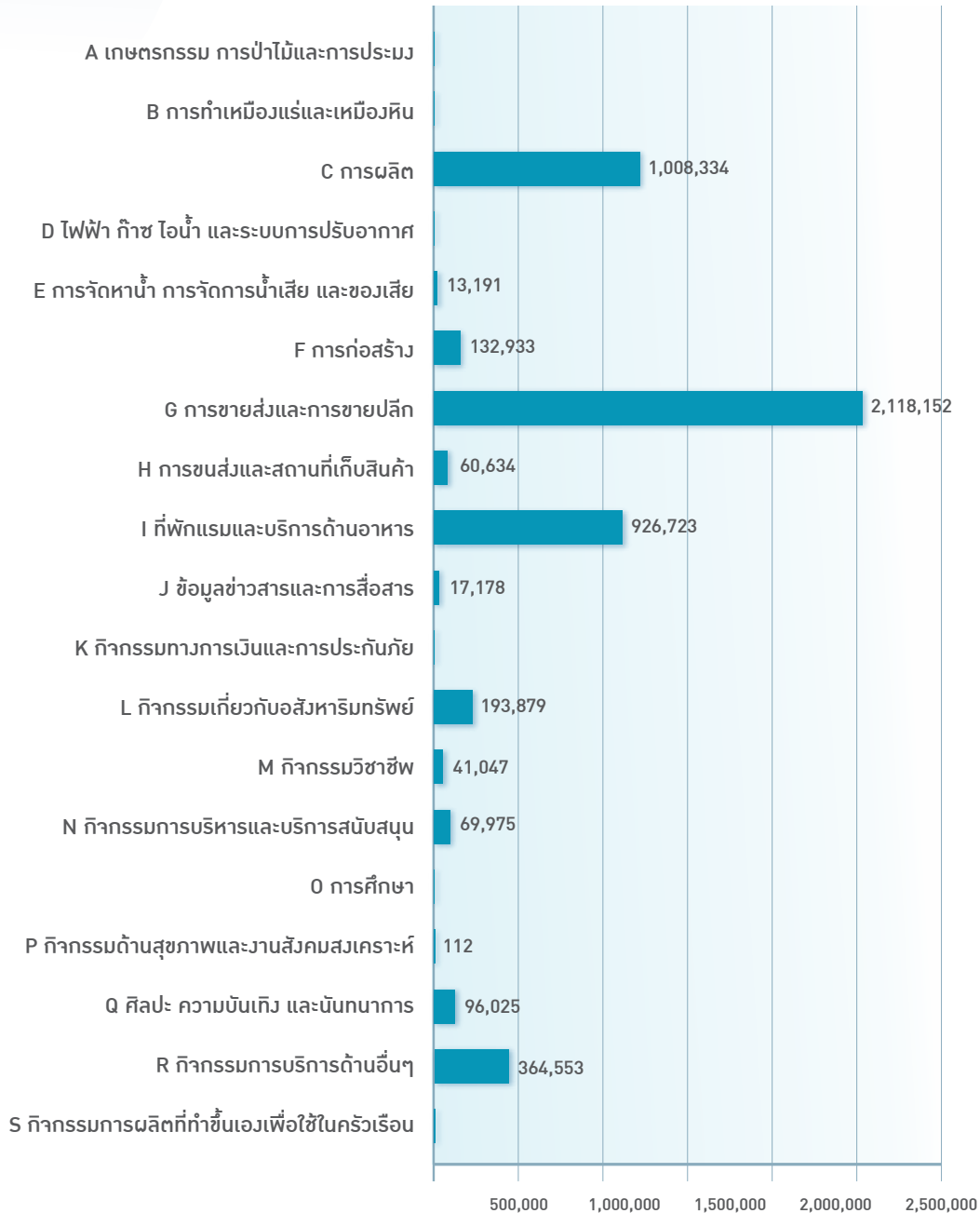
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาถึงการจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจสูงสุด 10 อันดับ ปี 2563 พบว่า มีการจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ อยู่ในหมวดใหญ่การขายส่งและขายปลีก (หมวด G) มากที่สุด จำนวน 2,118,152 คน ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการขายปลีก ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์มากที่สุด มีจำนวน 1,508,547 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.92 ของการจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ รวมทั้งประเทศ รองลงมาคือ หมวดการผลิต (หมวด C) มีการจ้างงาน MSME จำนวน 1,008,334 คน ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร มีการจ้างงาน MSME จำนวน 276,090 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.48 และหมวดที่พักแรมและบริการด้านอาหาร (หมวด I) มีการจ้างงาน MSME จำนวน 926,723 คน ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม มีการจ้างงาน MSME จำนวน 810,121 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.07 ดังภาพที่ 4.31 และ 4.32

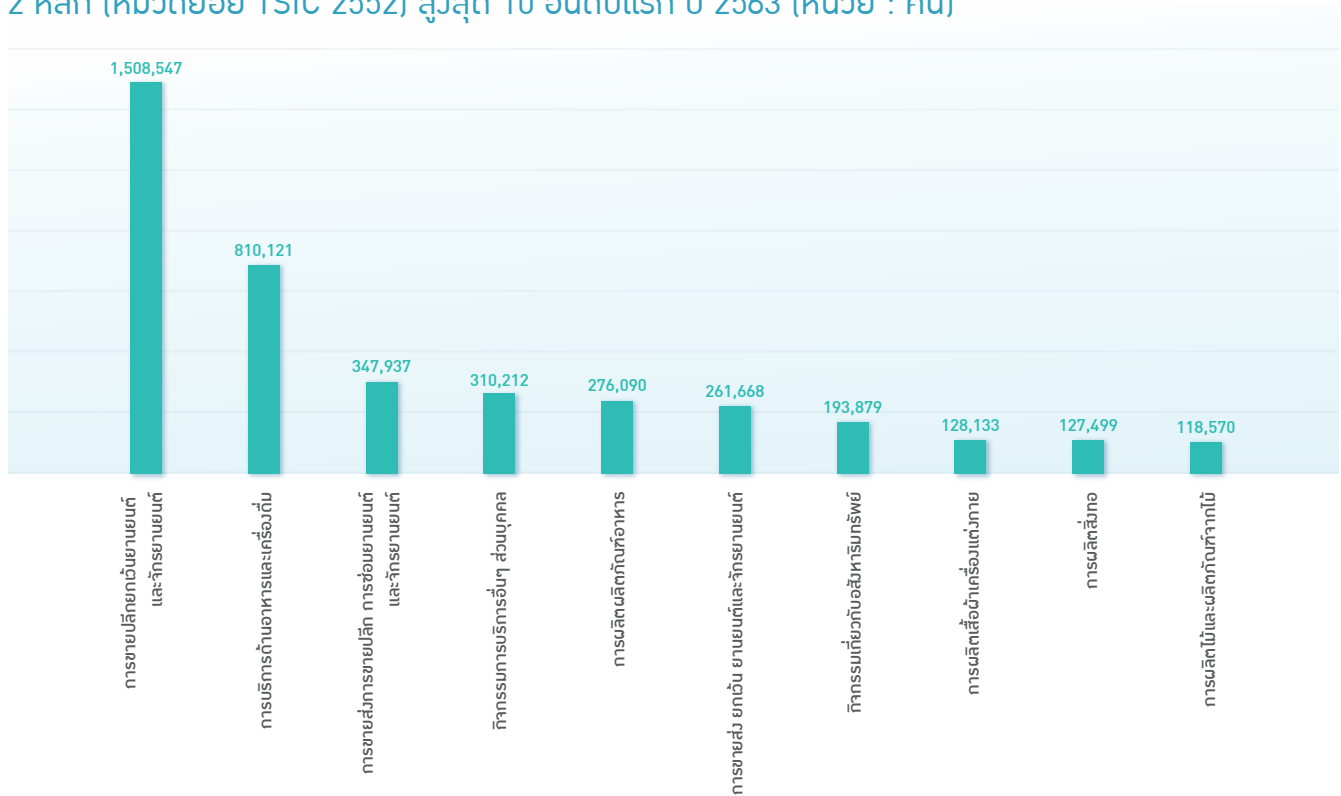
ภาพที่ 4.31 การจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หมวดใหญ่ TSIC 2552) ปี 2563 (หน่วย : คน)

การจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2563

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

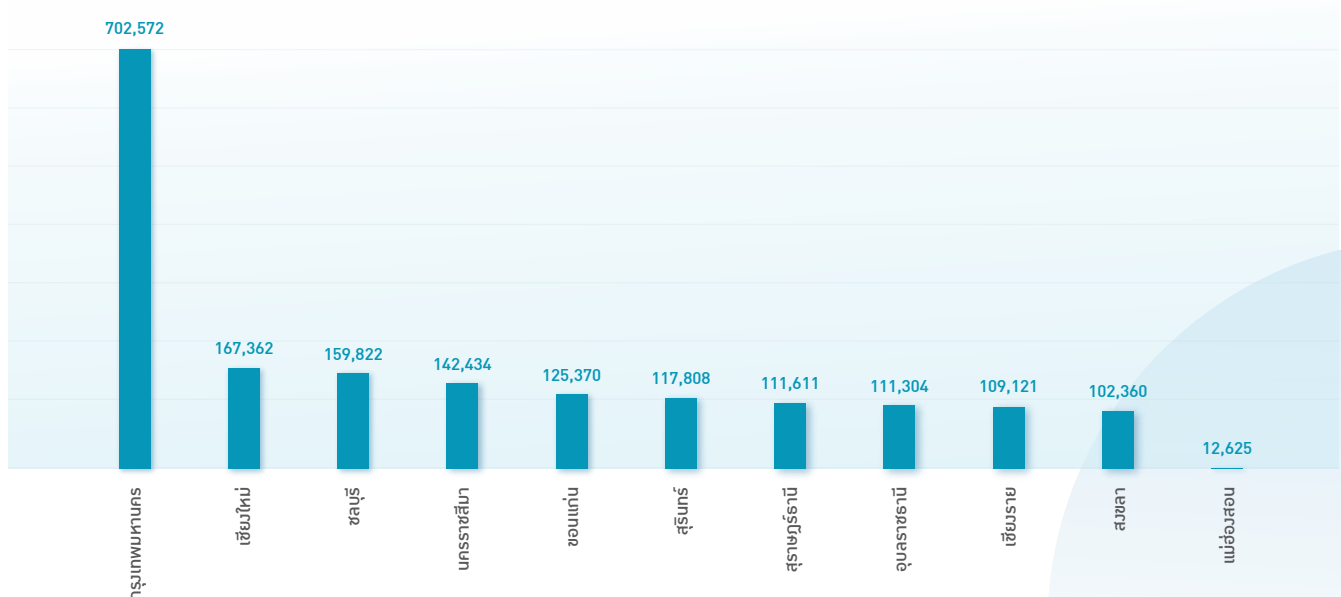
ภาพที่ 4.32 การจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย 2 หลัก (หมวดย่อย TSIC 2552) สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2563 (หน่วย : คน)

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ส่วนจังหวัดที่มีการจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ สูงสุด พบว่า กรุงเทพมหานคร มีการจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ สูงที่สุด มีจำนวนทั้งสิ้น 702,572 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.93 ของการจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่นๆ รวมทั้งประเทศ รองลงมาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 167,362 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.32 โดยจังหวัดที่มีการจ้างงาน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ น้อยที่สุด คือจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 12,625 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.25 ดังภาพที่ 4.33

ภาพที่ 4.33 การจ้างงาน MSME เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ สูงสุด 10 อันดับ จำแนกตามจังหวัด ปี 2563 (หน่วย : คน)

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)